
LOOS ARCHITECTS

PORTFOLIO

Oosterdokskade 5, 814
NL-1011 AD Amsterdam
T +31 (0)20 330 01 28
F +31 (0)20 620 76 00
info@loosarchitects.nl
www.loosarchitects.nl

BUREAUVISIE

LOOS **ARCHITECTS** is een bureau
voor stedenbouw, architectuur en interieur.

Wij ontwerpen
uitzonderlijke standaards,
sculpturale eenvoud,
verfijnde ruwheid,
expressieve terughoudendheid,
en maakbare vernieuwing.

En wij geloven dat een goed ontwerp allen tot stand komt door
een synergetische samenwerking van opdrachtgever, architect
en adviseur.

CV MIGUEL LOOS // BUREAUGEGEVENS

1970	Geboren in Caracas / Venezuela
1980	Verhuisd naar Duitsland
1991-1997	Studie Architectuur, TU Berlijn, D Docenten: Kees Christiaanse Matthias Sauerbruch
1994-1995	ETSA Barcelona (ERASMUS beurs), E
1993-1994	Bangert-Scholz Architekten, Berlijn, D
1996-1998	ST raum a. Landschaftsarchitekten, Berlijn, D
1997-1999	The Berlage Institute Amsterdam, NL
1999-2002	Van Gameren / Mastenbroek, de architectengroep, Amsterdam, NL
2002-2004	Naamgevend architect, de architectengroep, Amsterdam, NL
2005	Oprichting eigen bureau
2005-	Lid Welstadskommissie Amsterdam

Medewerkers sinds 2002:

Tamara Hopman (NL), Belen Ramirez Sanchez (E), Merce Argemi Balbe (E), Jacco van der Linde (NL), Katarina Vranova (SR), Roger van Well (D), Elisa Borgonovo (IT), Roosmarie Carre (NL), Mike Davis (NZ), Ralph Doggen (NL), Michael Durgerdam (NL), Ronald Feddes (NL), Matteo Fosso (IT), Maarten de Geus (NL), Ton Gillissen (NL), Gert Jan van Ginneke (NL), Andre Günther (D), Wilmar Groenendijk (NL), Dorothee Holtgrewe (D), Pieter Hoogedoorn (NL), Sebastian Kaal (NL), Julia Lang (D), Holger Mührmann (D), Hajime Narukawa (JP), Jan Schombara (D), Boy Schouten (NL), Dorieke Steeg (NL), Sara Stoux (D), Dirk Pfeiffer (D), Nono van der Veen (NL), Joost Verheus (NL), Fabian Wallmüller (AT), Tom Wouben (NL)

Publicaties:

Forum Magazine, Bauwelt, DAM Magazine, Architectenweb Magazine, de architect, architectenweb magazine, l'architecture d'aujourd'hui, Architectura Plus, A+ , Ottagono, OMNI, www.dezeen.com, www.e-architect.co.uk, www.noticiasarquitectura.info, www.europaconcorsi.com, www.newitalianblood.com, www.plattaformaarquitectura.cl

Lezingen:

TU Wenen, TU Delft , FH Wuppertal, Forum Internacional de Arquitectura León / Mexico

Onderwijs:

TU Delft, TU Eindhoven, Academie van Bouwkunst Amsterdam, Academie van Bouwkunst Rotterdam, Academie van Bouwkunst Arnhem, Academie van Bouwkunst Maastricht

---

---

01. PROJECTENLIJST ARCHITECTUUR / INTERIEUR

- 1999 - 2006 > LVM // nieuwbouw van het appartementengebouw De Salamander met 79 huur- en zorgwoningen / opp. 10.280m² / architect: LOOS ARCHITECTS en de architectengroep / ontwerp: Miguel Loos en Bjarne Mastenbroek / voor Parteon / opgeleverd / Zaandam, NL.
- 2000 > CCG // Prijsvraag European 5 / stedenbouwkundig plan en ontwerp woningen / opp. 28.000m² / ism. Koen Drossaert (HUB) / voor Gemeente Groningen / afgerond / 1e prijs Ideeënprijsvraag Royaal Wonen / Groningen, NL
- 2000 > PPG // Prijsvraag voor woon- en kantoorgebouw met parkeergarage / opp. 11.350m² / ism. Koen Drossaert (HUB) / voor Parkeerbedrijf Gent / eervolle vermelding Prijsvraag Royaal Wonen / afgerond / Gent, BE
- 2002 - 2006 > WHS // nieuwbouw van mixed-use gebouw / opp. 2.400m² / ism. HUB / voor Dienst voor de Scheepvaart nv / opgeleverd / Schoten, BE
- 2002 > GEM // Prijsvraag voor het Great Egyptian Museum / ism. de architectengroep (Daniëlle Huls) / Ministerie van Cultuur van de Arab. Rep. van Egypte / Cairo, Egypte
- 2003 > HRT // Ontwikkelaarsprijsvraag woningen / ism. de architectengroep (Dick van Gameren) / voor AM Wonen, Thunissen ontw. bv/ afgerond / Den Haag, NL
- 2003 > WMS // Prijsvraag European 6 / stedenbouw en woningen Morgenstond / ism. de architectengroep (Daniëlle Huls) / afgerond / Den Haag, NL
- 2003 > ECB // Besloten Prijsvraag voor nieuwbouw van het hoofdkantoor Europese Centrale Bank / ism. de architectengroep (Dick van Gameren, Daniëlle Huls) en Bureau B+B / voor ECB / afgerond / Frankfurt a.M., D
- 2004 > EHS // wedstrijd voor de herontwikkeling van een pralinenfabriek tot schoolgebouw / opp. ca. 5.500m² / voor de Erasmus Hogeschool / ism. HUB / Open Oproep / Brussel, BE
- 2004 > GSS // Ontwerp geluidsscherm met belvédère / voor gemeente Sittard-Geleen / opgeleverd / Sittard-Geleen, NL
- 2005 > BHS // verbouwing entreehallen appartementengebouwen / opp. 210 M² / voor VVE / opgeleverd / Amsterdam, NL
-

- 2005 > BRD // verbouwing en interieur van een strandpaviljoen / opp. 950m²/ voor particulier opdrachtgever / opgeleverd / Castricum, NL.
- 2005 > BRP // verbouwing en interieur van een strandpaviljoen / opp. 570m² / voor particulier opdrachtgever / opgeleverd / Castricum, NL.
- 2005 > OPJ // Schetsontwerp verbouwing POST CS gebouw tot Paleis van Justitie / ism. HUB / voor Bouwfonds MAB / studie afgerond / Amsterdam, NL
- 2005 > VVZ // nieuwbouw van een verenigingsgebouw / opp. ca. 150m² / voor Gemeente Apeldoorn / opgeleverd / Apeldoorn, NL.
- 2005 > DGW // schetsontwerp voor 120 appartementen met parkeergarage / schetsontwerp afgerond / ism. HUB / Den Bosch, NL
- 2006 > BRJ // verbouwing en interieur van een strandpaviljoen / opp. 650m² / voor particulier opdrachtgever / opgeleverd / Castricum, NL.
- 2006 > AMGA // verbouwing van een appartement / opp. 45m² / voor particulier / opgeleverd / Amsterdam, NL
- 2006 > SEDA // ontwikkelaarsprijsvraag voor een solid met 17.000m² multifunctioneel oppervlakte plus parkeergarage / afgerond / ism. HUB / voor het Oosten, Bouwfonds MAB / Amsterdam, NL
- 2006 > GALI // Ontwerp voor nieuwbouw van een werkgebouw / opp. 275m² / voor particulier / VO afgerond / Bingen, Rhein, D
- 2006 - > BHOA // nieuwbouw van 45 koop-woningen en parkeergarage / blok 64 Haveneiland Oost IJburg / opp. 9.100m² / voor De Principaal / VO afgerond / Amsterdam, NL
- 2007 > EPAP // Prijsvraag European 9 / stedenbouwkundig plan en ontwerp woningen / opp. 50 ha / afgerond / Almere, NL
-

LVM // De Salamander Zaandam // NL

project: Nieuwbouw 65 huur- en 14 gehandicapten woningen incl. voorzieningen
architect: LOOS ARCHITECTS / de architectengroep
ontwerp: Miguel Loos / Bjarne Mastenbroek
adviseurs: constructiebureau Tentij, SDB, Basalt Bouwadvies
opdrachtgever: Woningbouw vereniging PARTEON, Zaandam en Stichting ODION, Purmerend
datum: 1999-2006
budget: € 7.600.000 (excl. BTW / honorarium)
oppervlakte: 10.280 m² BVO
status: Opgeleverd

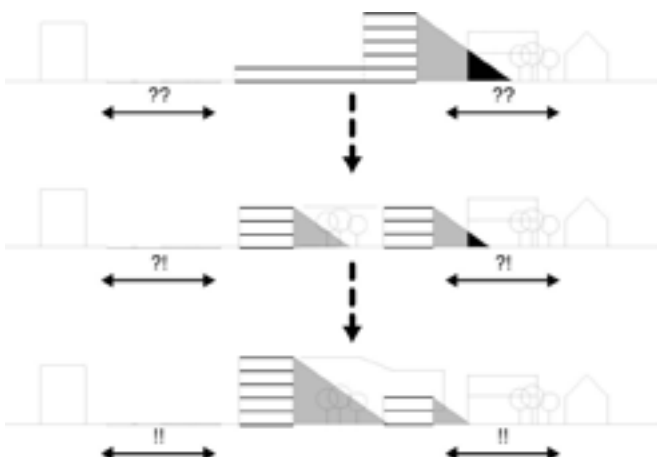
Dit plan ligt tussen een drukke verkeersweg met naoorlogse flats en een kleinschalige woonwijk. Aan banden gelegd door externe eisen (rooilijnen, bouwhoogtes, bezonning, parkeerbehoefte, geluidsbelasting, etc), kronkelt dit huizenblok zich in de omgeving als een slang in zijn mandje.

Het programma voor miva-woningen is in het volume geïntegreerd en beschikt over een gemeenschappelijke ontmoetingsruimte en een bijhorende extra tuin aan de noordzijde van het blok.

Typerend voor het plan zijn de hellende daken waardoor de bovenste woningen niet alleen over hogere plafonds beschikken, maar ook over ruime dakpatio's. Bijna alle appartementen zijn ondiep en naar het binnenterrein georiënteerd. Ze worden door de aan de buitenkant liggende galerijen ontsloten. Aan de koppen van het blok draait de oriëntatie en daarmee de ontsluiting van de woningen om. Hier vindt men diepere, tweezijdig georiënteerde appartementen voor welke de deels extra diepe galerijen als buitenruimte gebruikt worden. Deze twee ontsluitingsprincipes genereren ook de markante gevels van dit gebouw. Aan de binnenkant benadrukken de houten latten de plastische eigenschappen van de binnenplaats. Aan de buitenkant is het bouwvolume omgeven met een zwart stenen huid. De verhouding tussen de open en dichte gedeelten in de huid verraadts niets over de eigenlijke schaal van het gebouw.

impressie vogel vlucht

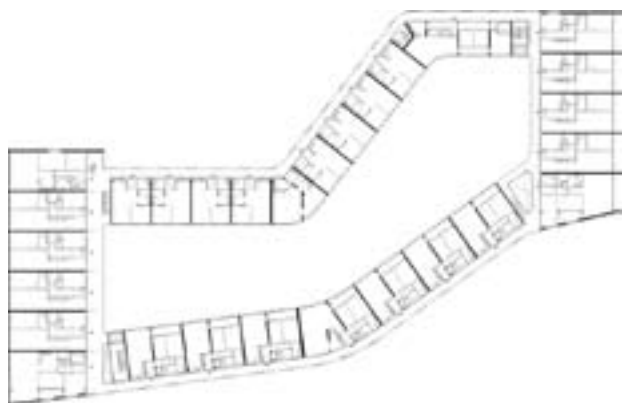

situatie

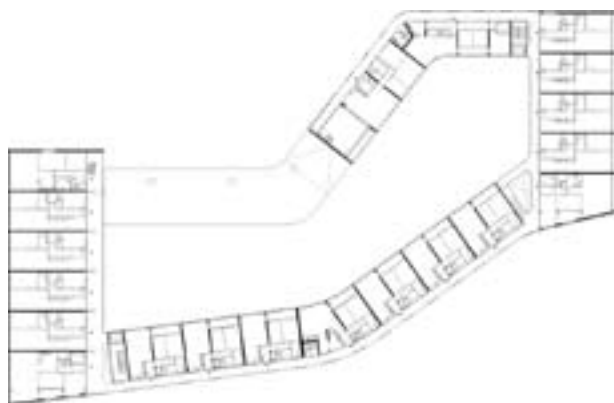

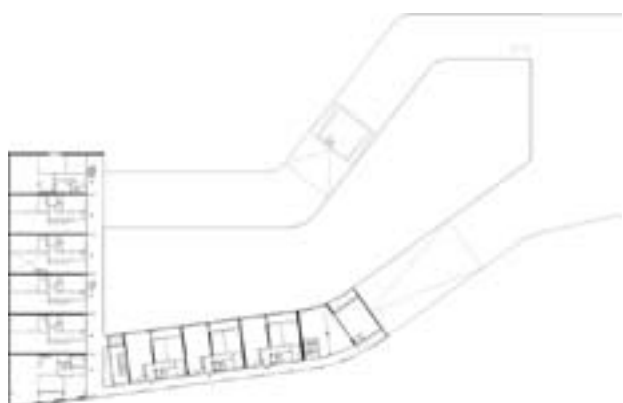
LVM // De Salamander Zaandam // NL

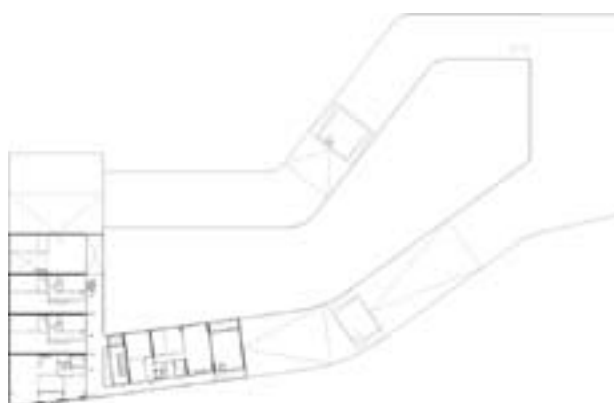
1e verdieping

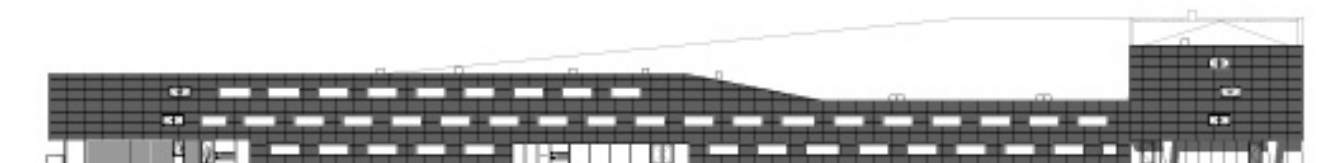
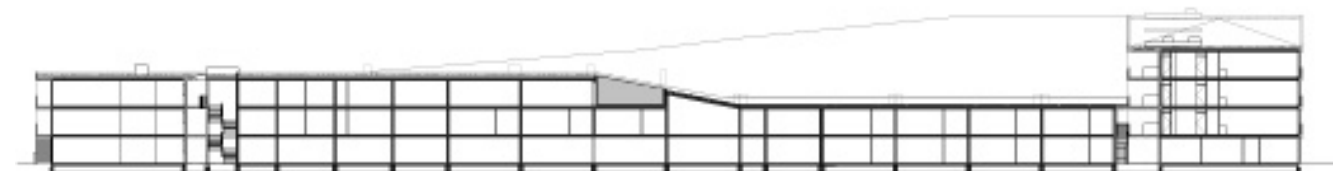
2e verdieping

3e verdieping

4e verdieping

gevels en doorsneden

LOOS ARCHITECTS

WHS // Werkhuis Schoten // BE

project: Nieuwbouw van een gebouw met gemengde functies (kantoor, atelier, opslag en wonen), Schoten, BE

ontwerp: Miguel Loos / HUB

medewerkers: Sara Strux, Joost Verheus, Nono van der Veen, Michael Durgerdam, Dorothee Holtgrewe

adviseurs: BAS en Bureau Bouw Techniek

opdrachtgever: Dienst Scheepvaart

datum: 2002 - 2006

budget: € 1.3000.000

oppervlakte: 2.375 m2

status: opgeleverd

het omvat een garage, ateliers, kantoren, en een conciërgewoning.

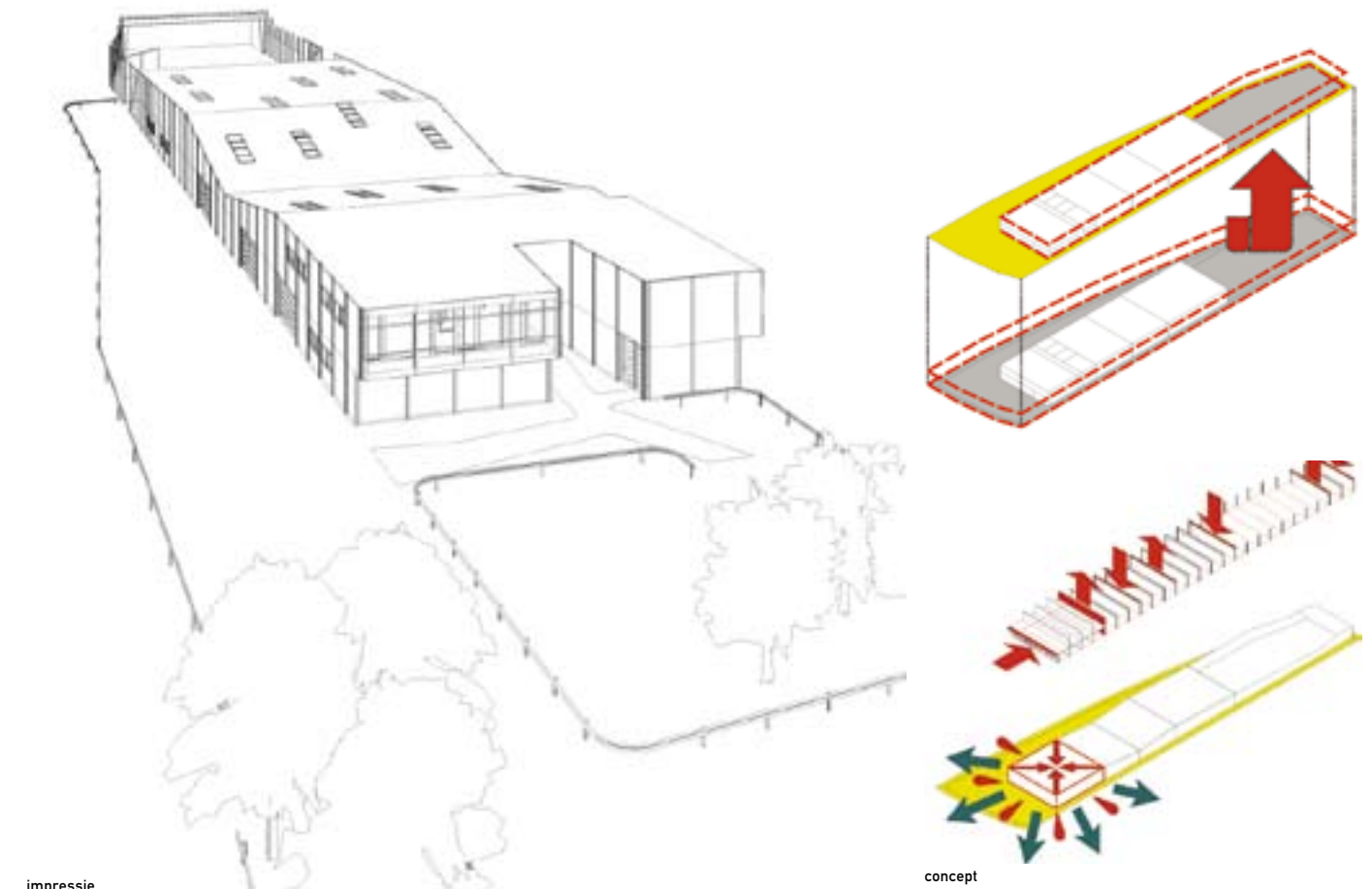
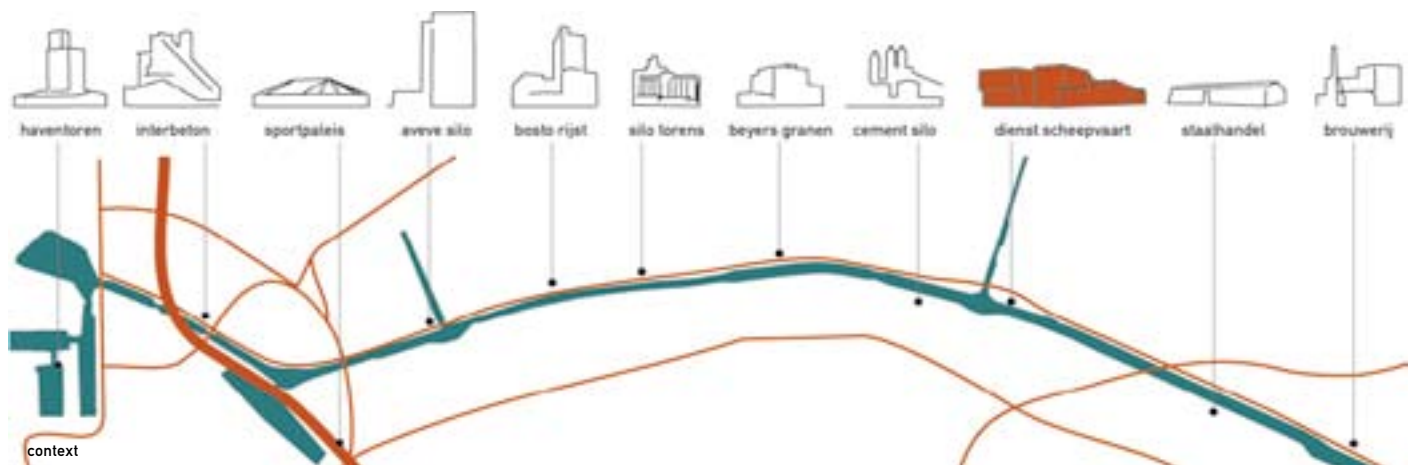
Als uitgangspunt voor het omgaan met deze contextuele, financiële en programmatische condities is het programma van eisen nauwkeurig geanalyseerd. Het vooropgestelde budget is erg beperkt en heeft dan ook de aanleiding gegeven tot de gekozen ontwerpstrategie.

Door de integratie van de opslagzone in het volume krijgt het werkhuis letterlijk meer substantie, zodat het terrein gespaard blijft van willekeurige opslag. Het gevraagde hek om het terrein "krimpt", als bescherming, tegen de goedkope PVE huid van het gebouw aan.

In plaats van te kiezen voor een standaardhoogte van het hele gebouw, is gekozen voor een gedifferentieerde doorsnede die gerelateerd is aan de eisen die de verschillende functies stellen. De kop van het gebouw heeft aanleiding gegeven voor een meer sculpturale behandeling. Dit vergroot de expressie van het gebouw en koppelt de buitenruimte aan de belangrijkste verblijfsruimten.

Het resultaat van deze interventies is een gebouw met een sterke identiteit, dat zorgt dat het terrein onderdeel van het landschap blijft.

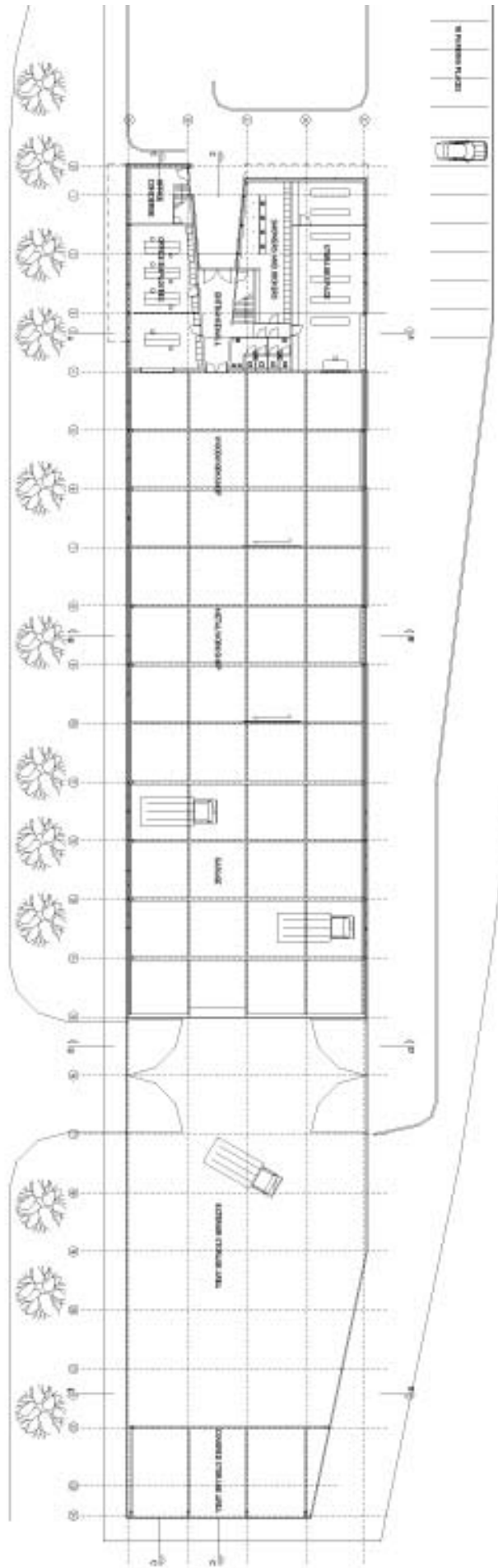
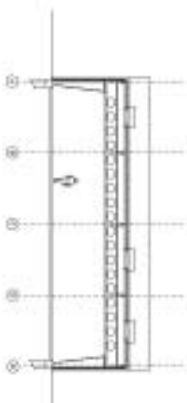
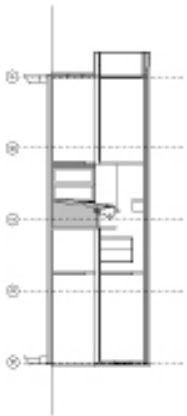
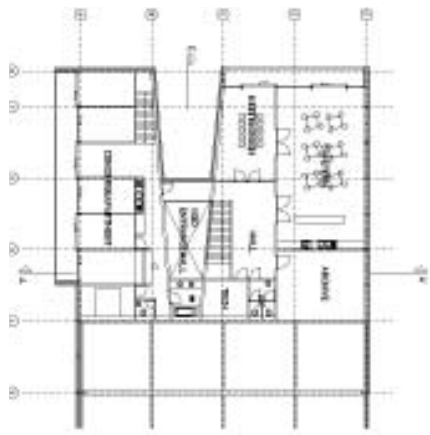
Het werkhuis bevindt zich in een context van gebouwen langs het kanaal die door hun bijzondere typologie en materialisatie allemaal een heel eigen, uitgesproken karakter hebben. Anders dan bij de klassieke industrie- 'dozen' is de programmatische mix van het werkhuis bijzonder.

impressie

concept

BHOA // Blok 64 IJburg Amsterdam // NL

project: 45 luxe een- en meergezinswoningen met stallingsgarage
ontwerp: Miguel Loos
opdrachtgever: De Principaal, Amsterdam
datum: 2006-
budget: € 9.000.000,- excl. BTW en honorarium
oppervlakte: 10.600m² (7.375 m² BVO woningen en 1.945m² stallingsgarage)
bouwteam: De Nijs
status: DO afgerond

Blok 64 is het laatste blok op het zuidoostelijke einde van haveniland Oost op IJburg. Het omvat 45 een- en meergezins koopwoningen plus een parkeergarage met daarop een collectief binnenhof. De meergezinswoningen zijn als stedenbouwkundig accent op de uithoek van het eiland geplaatst, de eengezinswoningen sluiten hierop aan en lopen in een slingerbeweging om het intieme binnenterrein heen.

Uitgangspunt voor het ontwerp was de bijzondere geometrie van de kavel

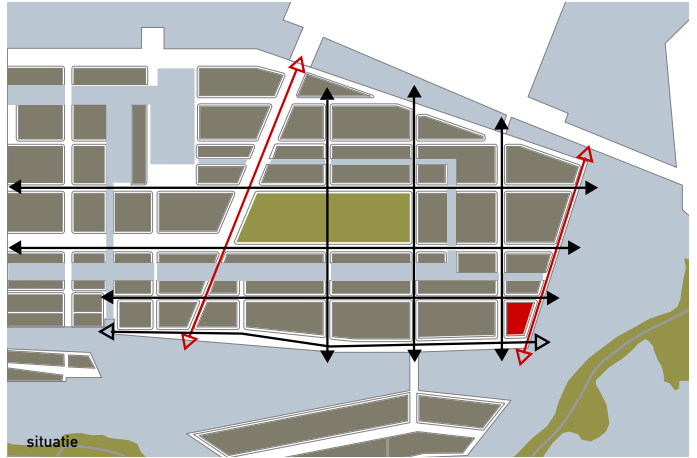
voortvloeiend uit de afwijking van het typische IJburgblok. Op de zuidoostkant wordt het bouwvolume figuurlijk met een groot broodmes diagonaal afgesneden. Het hierdoor blootgelegde standaard 5,4m stramien draagt door zijn vertanding bij aan de expressiviteit van de naar het water georiënteerde gevel. De afwisselend uitstekende balkons met houten borstweringen verhogen het plastische spel.

Aan de andere buitenkanten kent het blok een extreem gladde gevel van licht beton. Deze harde oppervlaktes worden doorsneden door verticale stroken van donkere aluminium kozijnen. Het abstractieniveau van deze gevels staat in contrast met de binnenkant van het blok waar, door het gebruik van hout en het toepassen van veel groen, een informelere sfeer ontstaat.

Alle grondgebonden woningen hebben een directe interne toegang naar de halfverdiepte stallinggarage. De appartementen zijn ontsloten via een korte galerij verbonden aan een centrale lift. Door het planopzet zijn alle huizen twee of driezijdig georiënteerd en profiteren volop van hun ligging in het blok.

impressie vogelvlucht

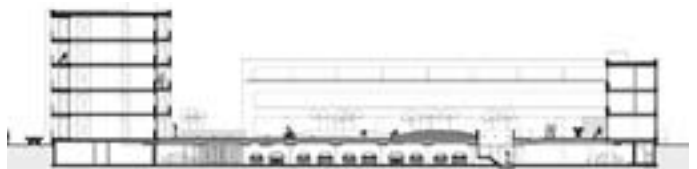
situatie

plattegrond bg / doorsnede eengezinshuizen

plattegrond 2e / doorsnede appartementen en eengezinshuizen

EPAP // Woningen Pampushout Almere // NL

project: prijsvraagontwerp woningbouwstrip in bos
ontwerp: Miguel Loos
opdrachtgever: Gemeente Almere / Europan 9
datum: 2007
oppervlakte: 9.500 m2 appartementen, 2.500m2 eengezinshuizen, 5.300m2 hotel, 4.200m2 commerciële ruimte en 290pp parkeergarage
status: prijsvraag afgerond

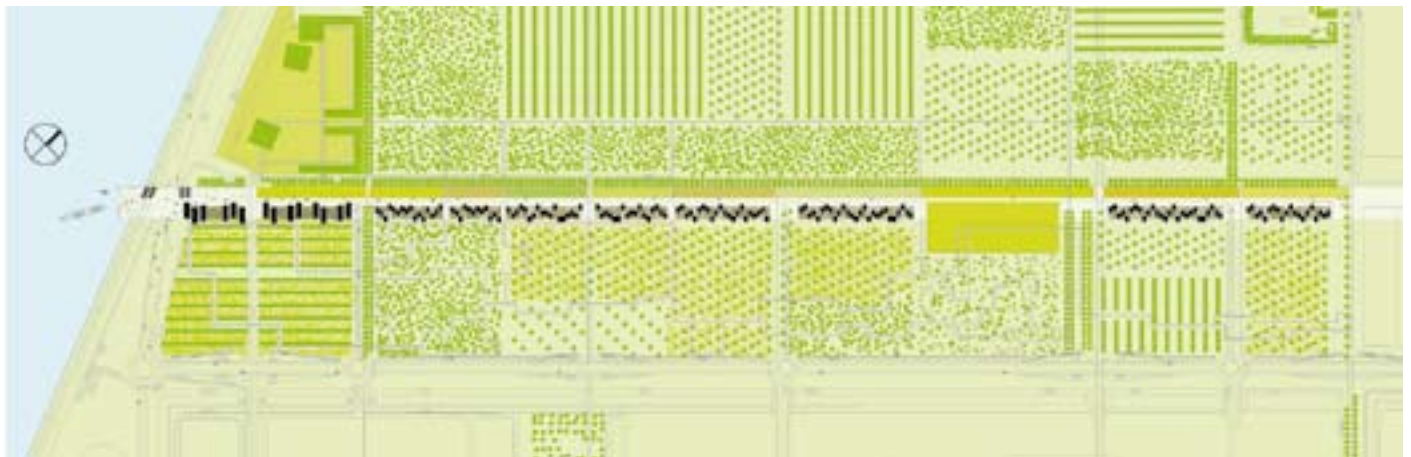
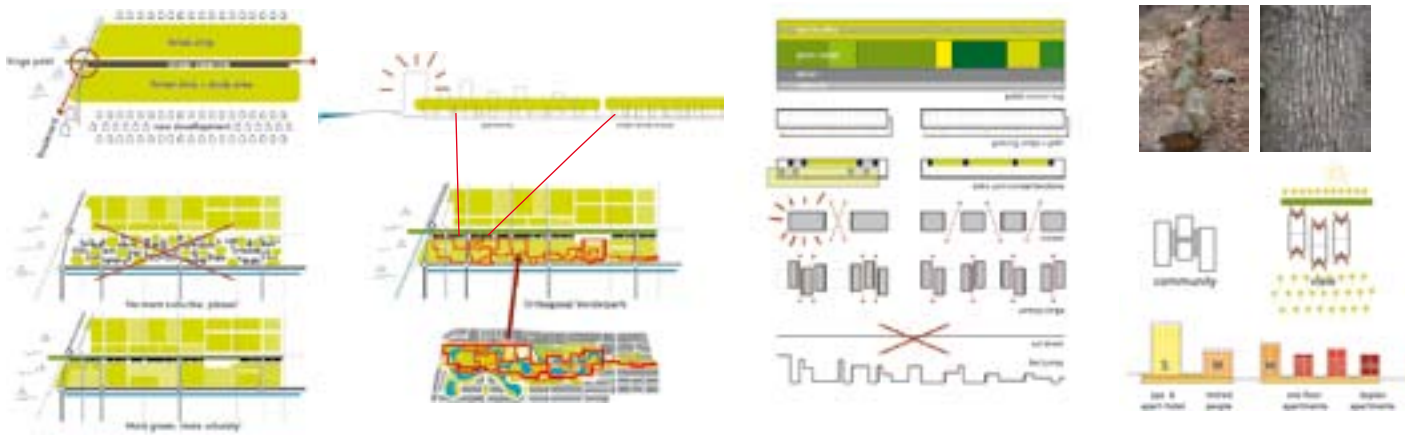
Uitgangspunt voor dit ontwerp is het kunstmatige boslandschap van Pampushout in Almere. De locatie bestaat uit een strip-vormig, bijna 2km lange houtkap bos dat aan de kopse kant aan het IJsselmeer grenst. Het prijsvraag programma met 100 appartementen en 150 eengezinswoningen plus voorzieningen moest een verbinding van water en bos tot stand brengen.

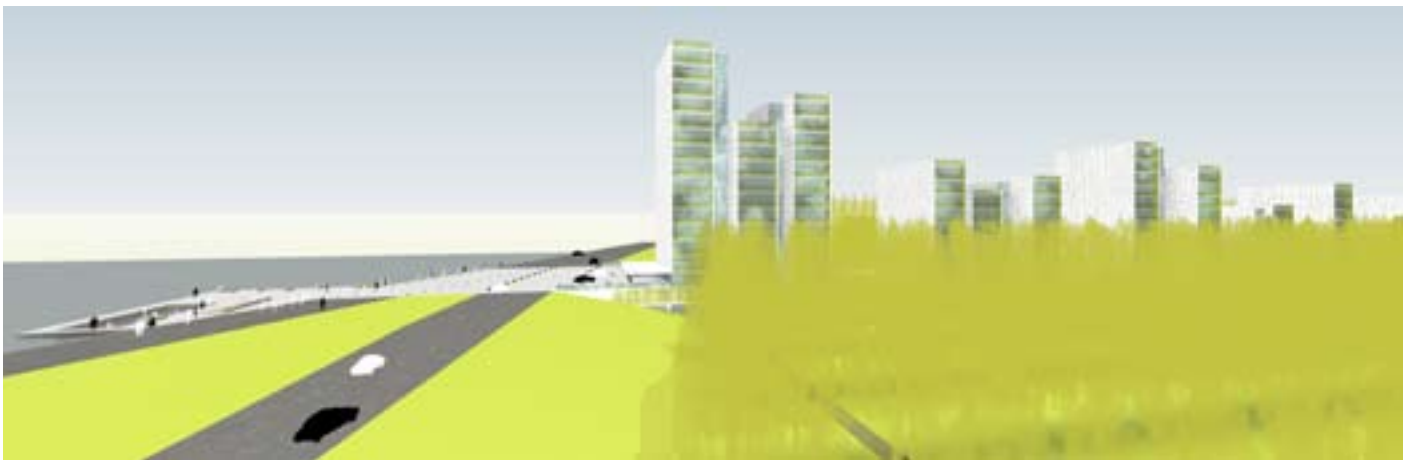
In plaats van het verspreiden van het programma door de bossen heen is er voor radicalere oplossing gekozen: het gehele programma word langs een bestaande

– niet begroeide – corridor in het bos geconcentreerd. De bossen met hun magisch mathematische sfeer zijn behouden en tot een openbaar park getransformeerd.

Deze urbane strip verandert van lage eengezinshuizen over middelhoge tot uit het bos stekende appartementengebouwen aan het IJsselmeer. Hoofdkenmerk zijn de op een doorlopende plint geplaatste en ten opzichte van elkaar verspringende bouwvolumes. In deze volumes zijn de appartementen als neutrale doorzon types met verschillende inrichtingsmogelijkheden geconcipieerd. Elk huis heeft een buitenruimte naar het bos en naar de collectieve strip om maximaal van de kwaliteit van de locatie gebruik te maken. De openingen in de buitenmuren van de gebouwen zijn abstracte referenties aan schorsen van boomstammen en benaderen de symbiose uit natuur en kunstmatigheid.

Op hoogte van de dijk vervormt zich de collectieve strip in een plein op het water dat samen met de hoteltoeren een van ver zichtbar baken in het horizontale landschap vormt.

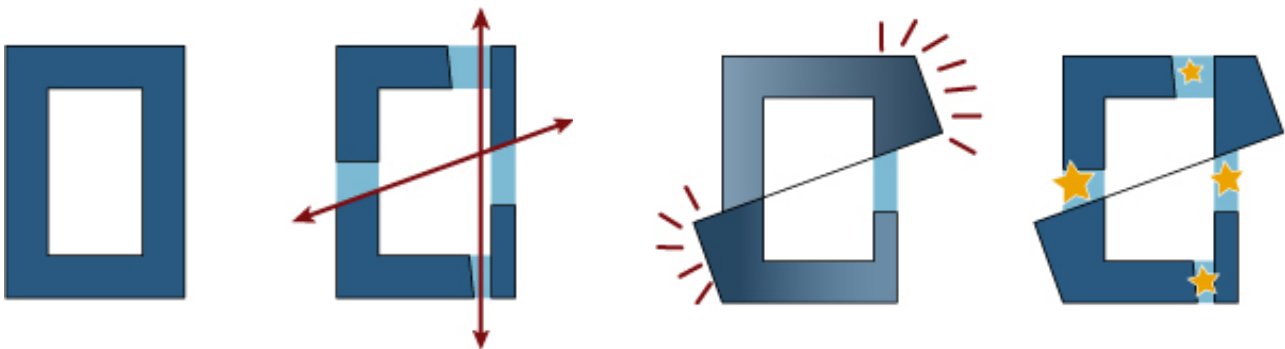
DGW // Zilverveste Den Bosch // NL

project: Schetsontwerp woongebouw met parkeergarage. Den Bosch. NL
ontwerp: Miguel Loos / HUB
adviseurs: Bureau Bouwkunde
opdrachtgever: BPF Bouwinvest bv
datum: Februari 2006
budget: taakstellend budget SO € 1000.- / m2
oppervlakte: 13.000 m2
status: schetsontwerp afgerond

De oplopende daklijnen, die beide hoeken van de sculptuur accentueren vormen een beeldbepalend front. Het volume loopt op van 3 bouwlagen tegenover de waterwoningen tot 7 bouwlagen aan de Waterplas. Daardoor respecteert het de maat en schaal van deze woningen en hebben alle woningen een uitstekend uitzicht en optimale bezonning.

De hoofdontsluiting van de woningen valt samen met de hoogteaccenten van het gebouw. Vanuit deze kernen met de stijgpunten worden alle woningen ontsloten die niet grondgebonden zijn. De meerderheid van de woningen zijn appartementen die meteen ontsloten zijn door de kernen in deze hoogteaccenten. Vanuit de kernen vertrekken op wisselende niveaus korte galerijen aan de zijde van de binnentuin. Het wisselen van de galerijen staat borg voor een sculpturaal gevelbeeld aan het binnengebied, maar maakt het ook mogelijk een heel verschillend woningtype te genereren op dezelfde ontsluiting: de galerijwoning en de trapwoning. In de hoeken van het gebouw zijn een aantal bijzondere hoekappartementen gesitueerd. Aan het strand en de zijde van de waterwoningen zijn twee grondgebonden stadswoningen ondergebracht.

Het uitgangspunt voor dit woongebouw is een eenvoudig en efficiënt basisblok. Door dit volume in zijn stedenbouwkundige context te plaatsen ontstaat een helder volume met een krachtige identiteit. De zichtlijnen vanaf de toegangsweg en de bruggen in de omgeving doorsnijden het blok en ontplooiën de binnenruimte op een gedifferentieerde manier naar het alzijdige water (toegangspoort, haven, loggia, strand). Het gebouw biedt daardoor verrassende perspectieven vanuit de buurt naar de Waterplas.

concept: zichtlijnen, beeldbepalende torenaccenten en bijzondere identiteitsplekken

situatie

impressie vogel vlucht

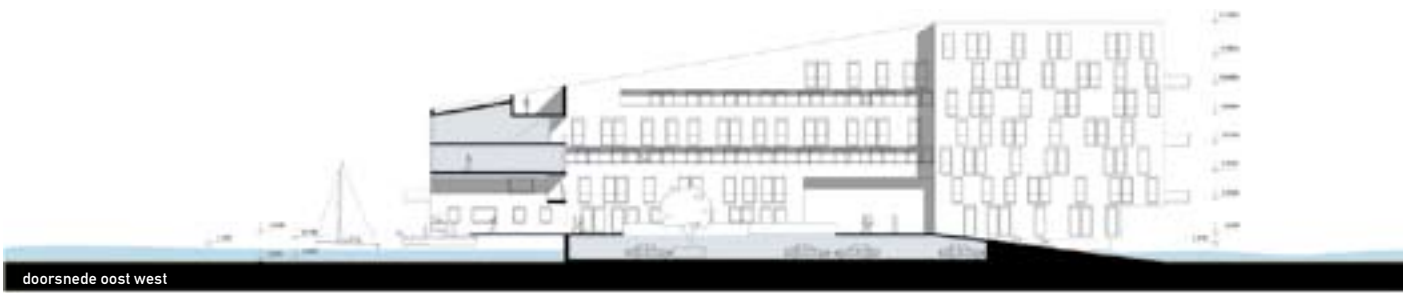
galerij uitzicht

terrassen

waterzicht

doorsnede oost west

plattegrond niveau 0

plattegrond niveau +1

plattegrond niveau +3

plattegrond niveau +4

impressie vogelvlucht

terrassen

terrassen

pier

SEDA // Solid Entreporthaven Amsterdam // NL

project: Solid Entreporthaven in Amsterdam (NL)
ontwerp: Miguel Loos / HUB
opdrachtgever: Bouwfonds MAB, Het Oosten
datum: April 2006
budget: --
oppervlakte: 17.000 m2 bvo waarvan 4.000m2 in de plint
status: schetsontwerp afgerond

In het overgangsgedebied tussen land en water, wonen en werken, oud en nieuw, bevindt zich de locatie 'Van Lohuizen' aan de Entreporthaven van Amsterdam. De Stadsdeelraad van Zeeburg heeft deze plek bestemd voor een prominent gebouw en een nieuwe jachthaven.

De context vraagt om een duurzaam en markant gebouw dat zich moeiteloos kan aanpassen aan veranderingen in gebruik zoals wonen of werken: een solid.

keuzevrijheid in functie is voor de gebruiker niet alleen beschikbaar na oplevering maar blijft voortdurend aanwezig.

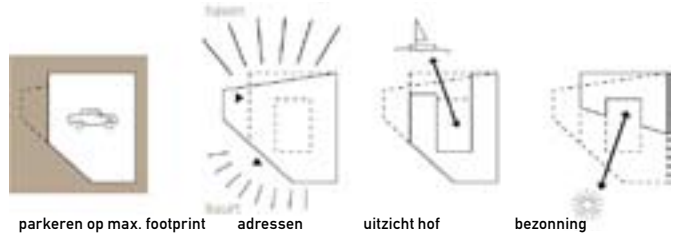
Het eerste schaalniveau van het ontwerp is dat van de stedenbouwkundige sculptuur die is afgestemd op de direkte en indirekte omgeving. Op het tweede schaalniveau wordt het gebouw verder verfijnd en ontworpen als solid. Het ontwerp van het gebouw moedigt een gedifferentieerd gebruik aan en biedt de nodige flexibiliteit daarvoor.

De begane grond en de eerste verdieping zijn ingezet om publieke functies te huisvesten. Het oplopende dek met een trappenpodium op het zuiden verweeft de pleinruimte tussen de pakhuizen en het Kopgebouw met het verhoogde dek dat over de kade uitkijkt. Ook legt het een link naar de naar het water geopende binnenhof.

De ontsluiting van het gebouw gebeurt vanuit deze hof door middel van 2 stijgpunten in de beide hoeken van gebouw. Op de verschillende niveaus wordt gekozen voor een gedifferentieerde horizontale ontsluiting van de vloeren door middel van corridors en brede galerijen. Rond deze ontsluiting is het mogelijk om een zeer breed spectrum aan units met een erg diverse kwaliteit en grootte aan te bieden.

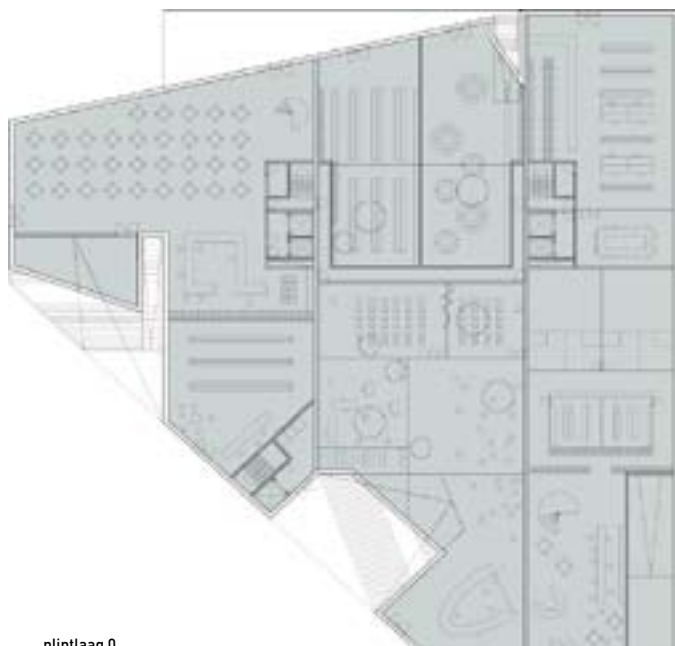
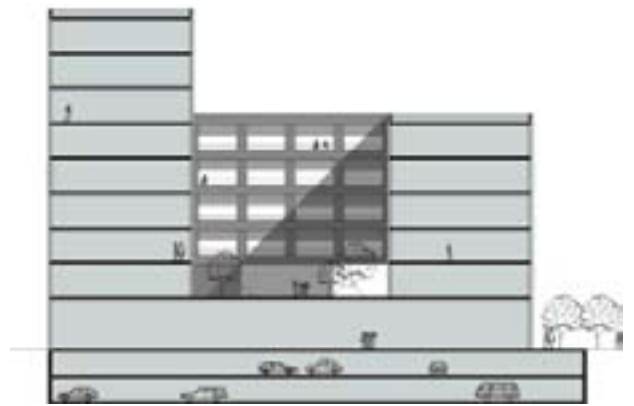
maximaal volume   perforatie binnenhof   uitsnede dakterras   uitsnede adres buurt

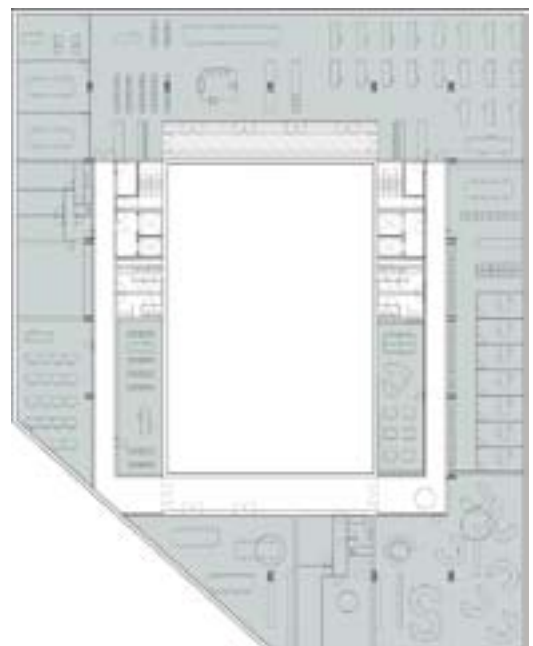
parkeren op max. footprint   adressen   uitzicht hof   bezonning

doorsneden

plintlaag 0

solidlaag +3 / +4 / +5

impressie vogel vlucht

luchtfoto locatie

impressie Van Lohuizenlaan

impressie hoofdentree

impressie kade

impressie Van Lohuizenlaan

impressie overkant

HRT // Houtrust Torens Den Haag // NL

project: Ontwikkelaarsprijsvraag woningen, Houtrust, Den Haag, NL
ontwerp: Miguel Loos / de architectengroep (ism. Dick van Gameren)
opdrachtgever: AM Wonen, Thunissen ontwikkeling bv
datum: April 2003
budget: --
oppervlakte: 36.800 m2

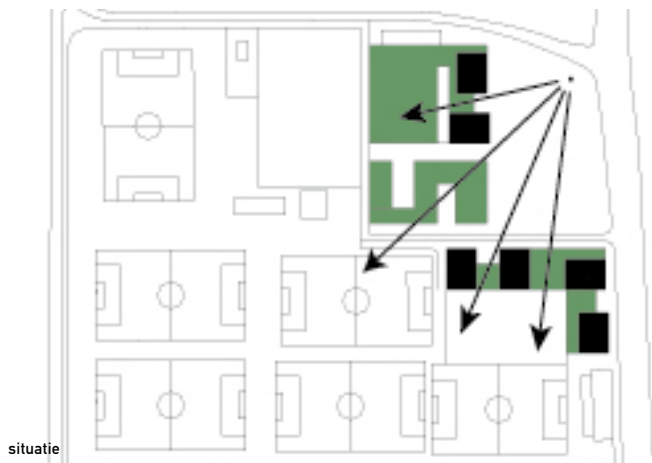
Houtrust, ooit een buitenplaats aan de rand van Den Haag, is nu een restruimte tussen de Bosjes van Poot en twee woongebieden, de Vogelwijk en het Statenkwartier. Het plangebied, is samen met de aangrenzende sportterreinen, opgevat als een open plantage van velden en bomenlanen in het duinbos.

Zes woontorens voegen zich in de geometrische ordening van het gebied en houden het open karakter ervan in stand doordat ze zo veel mogelijk naar de rand zijn geschoven. De zes woontorens staan in twee groepen op eendoorgaande plint, waarin het parkeren, de entrees, bergingen, een school, een sporthal, een sportschool en een bestaande squashhal zijn opgenomen.

De torens zijn zo geordend dat vrijwel alle woningen uitzicht bieden op zowel de velden, de duinen als het kanaal. Bovendien behouden de bewoners van de aangrenzende buurten tussen de torens door een deel van hun uitzicht.

Het "wilde" duingroen dringt het terrein binnen en zet zich, vanaf het voorplein, via de entreehoven en patio's door naar de daken. De geometrische structuur van de sport- en bouwvelden wordt zichtbaar door de bomenrijen die de lanen en paden tussen de velden en gebouwen begeleiden.

Natuurlijk en in cultuur gebracht landschap raken hierdoor met elkaar verweven.

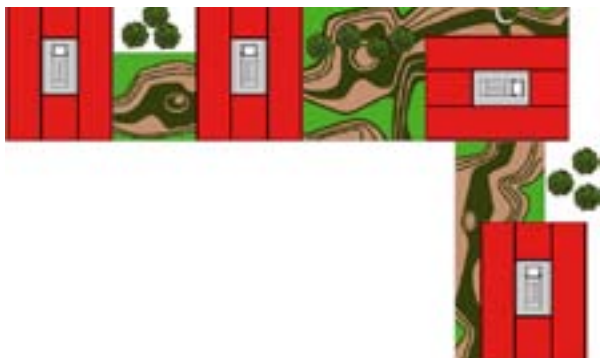

situatie

flexibele plattegrond

doorsneden en gevels

plattegrond toren 1, nivo 2, woontorens

plattegrond toren 6, nivo 3, woontorens

zicht op toren 1 t/m 4 vanaf het voetbalveld

zicht vanuit de parkeergarage nivo 1 onder toren 1

vogelvlucht impressie

entree situatie

zicht vanuit toren 1 over groene daken naar de duinen

WMS // Woningen Morgenstond Den Haag // NL

project: Europeaan prijsvraag stedenbouw Woningen Morgenstond, Den Haag, NL
 ontwerp: Miguel Loos / de architectengroep (ism. Danielle Huls)
 opdrachtgever: Gemeente Den Haag
 datum: Augustus 2003
 budget: --
 oppervlakte: 12.500 m2

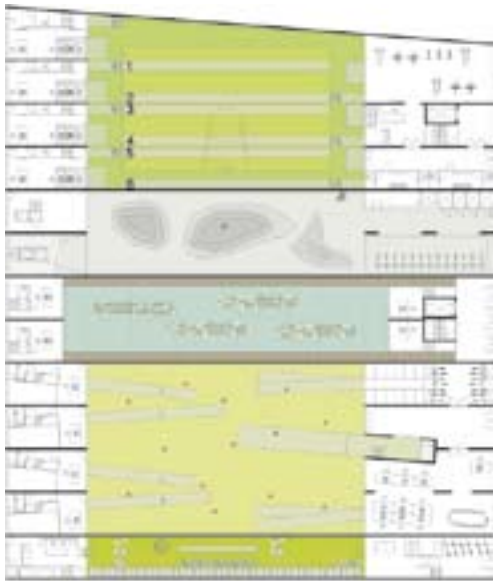
Morgenstond-Midden is een naoorlogse stadsuitbreiding die gelegen is aan de rand van de historische binnenstad van Den Haag. Het gebied ontbeert sociale diversiteit wat deels te wijten is aan een uniforme woningtypologie maar tevens veroorzaakt wordt door het onaantrekkelijke karakter van de publieke ruimte. De bouwstroken worden omgeven door een groene "no go area" dat noch een privaat noch een publiek karakter heeft.

Volgens het nieuwe masterplan voor het gebied zal de strokenbebouwing worden

vervangen door gesloten blokken en het groen door privé-tuinen.

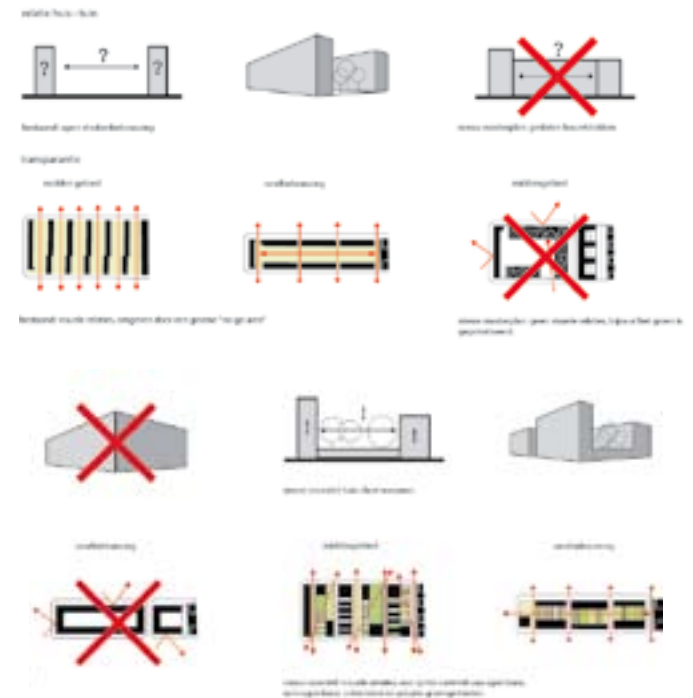
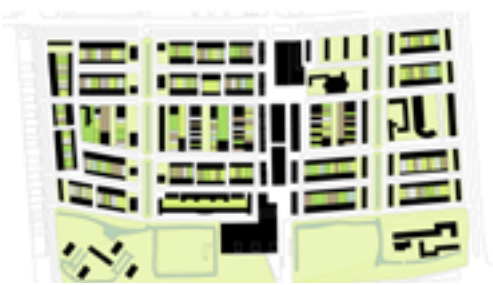
Ons voorstel is een reactie op deze typische postmoderne reflex. In plaats van het afwijzen van de open structuur, passen wij een differentiatie strategie toe die zich richt op het beëindigen van de monotonie die thans overheerst in de wijk. De gebouwen die worden gesloopt zullen door nieuwe worden vervangen die dezelfde footprints hebben maar verschillende woningtypologieën bevatten.

De gebouwen ontleen hun identiteit aan de tuinen die een grote variëteit aan openbare, semi-openbare, collectieve en private groengebieden bieden. Een reeks transformaties resulteert in een chromosoomachtige structuur. Over de ruimte tussen de twee bebouwde stroken wordt een multifunctionele tuin-DNA uitgespreid. Elk van de tuinen heeft een specifieke functie (bostuin, speeltuin, sportveld, meditatieve watertuin, studententuin, spa-tuin, kas-tuin, café-plein en kinderdagverblijfsplein) die de indeling van de belendende huizen beïnvloedt en zodoende een symbiotische microkosmos creëert voor een bepaalde doelgroep.

begane grond

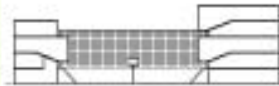
plan en concept

Sporttuin

Tuin ingericht als een sportveld o.a. geschikt voor streetball. De aangrenzende woningen hebben tribune-achtige skyboxes van waaruit de bewoners de activiteiten op het sportveld kunnen volgen.

Kastuin

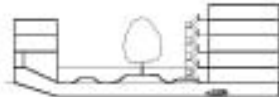
Tuin met glasdak dat overgaat in de glasgevel van de aangrenzende woningen. Achter de glasgevel hebben de woningen hangend betonnen bakken waarin ze, evenals in de gemeenschappelijke tuin, gewassen kunnen kweken.

Crêchetuin

Openbare binnenplaats met speelplaats voor de aangrenzende crèche. De aangrenzende appartementen hebben brede galerijen die als balkons kunnen worden gebruikt en georiënteerd zijn op de binnenplaats.

Spatuin

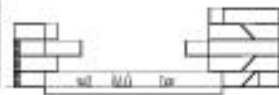
Tuin met houten dek en dozen van hout of glas waarin zich een zwembad, sauna en jacuzzi bevinden. Van de aangrenzende woningen bevinden de keukens, badkamers en serre's zich eveneens in glazen of houten dozen.

Meditatietuin

Tuin met minimalistisch waterbassin en houten vlonders. De aangrenzende woningen hebben patio-achtige balkons en de gevelpanelen van spiegelglas weerkaatsen de meditatieve en afzonderende atmosfeer.

Cafétuin

Openbare hellende binnenplaats met terras voor het aangrenzende café. De aangrenzende appartementen hebben brede galerijen die als balkons kunnen worden gebruikt en georiënteerd zijn op de binnenplaats.

Bostuin

Tuin met grote hoge bomen waar de balkons van de woningen als loopbruggen tussen steklen. De plattegrond van de woningen wordt bepaald door de richting van de loopbruggen.

Speeltuin

Tuin ingericht als speeltuin voor de kinderen van de aangrenzende woningen. De kinderkamers van de woningen hebben grote speelterrassen van waaruit de kinderen met een glijbaan de tuin kunnen bereiken.

Studententuin

Tuin voor barbecues en feesten als verbinding tussen de individuele kamers en de gemeenschappelijke ruimtes aan de andere zijde. De gevels en tuinmuren zijn begroeid met klimop.

Bostuin

Tuin met grote hoge bomen waar de balkons van de woningen als loopbruggen tussen steklen. De plattegrond van de woningen wordt bepaald door de richting van de loopbruggen.

GRO // Casco City Groningen // NL

project: Masterplan en strategische visie voor een locatie aan het Oosthamrikkanaal, Groningen, NL
team: Miguel Loos / HUB
opdrachtgever: Europan - Stad Groningen
datum: 2001
budget: --
oppervlakte: Terrein 7 ha
status: wedstrijd - 1ste prijs 'Royaal Wonen'

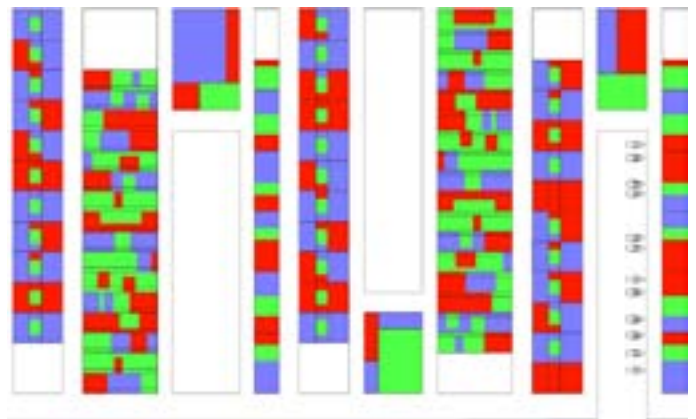
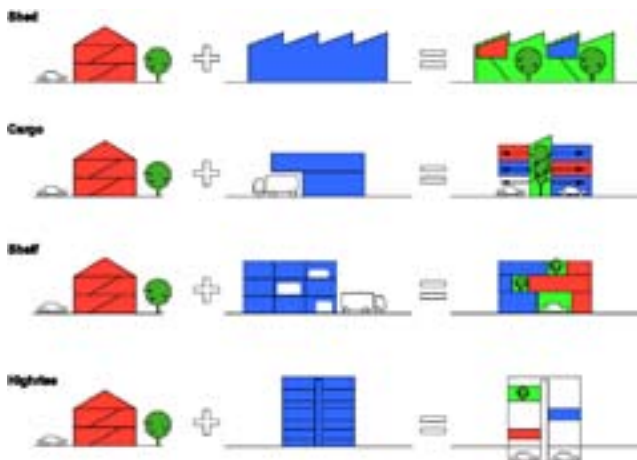
Casco City is een strategie om in de 'tussenstad' woonruimte te realiseren met een royale ruimtelijke kwaliteit en individuele vrijheid.

De prototypische context van de 'tussenstad' kent een goede aansluiting op diverse infrastructuren. Deze gebieden behoren echter niet tot het stadsweefsel maar liggen tussen de stad en het landschap. De prototypen van de casco's worden gegeneerd

vanuit het confronteren van een klassieke woontypologie met de ruwe archetypes die deze context kenmerken: pakhuizen, cargo-hallen, bedrijfsverzamelgebouwen etc. Zo ontstaan gebouwen die een tailor-made programmering door de toekomstige gebruiker mogelijk maken en een extravagante ruimtelijkheid waarborgen. Hier vinden woonwerkvormen, die noch in het klassieke stedelijke weefsel gedijen, noch thuishoren in suburbane buitenwijken, een plaats.

Het programmeren van de casco's kan in alle vrijheid door de bewoner gebeuren. Binnen de aangeboden constellaties van R[esidential], G[reen]en B[usiness] kan hij zijn eigen woonwereld vinden. Daarbij is de structuur van de casco eenvoudig van opzet, met kernen die de technieken bevatten.

In Casco City kan een consultant zonder meer een prachtige woning met een uitzonderlijke werkplek vinden; vindt de Thaise familie haar gedroomde combinatie tussen het Thais restaurant en de woning, exposeert een auto-freak zijn wagenpark en woont/werkt hij met uitzicht op zijn bolides.

PAKHUIS - casco

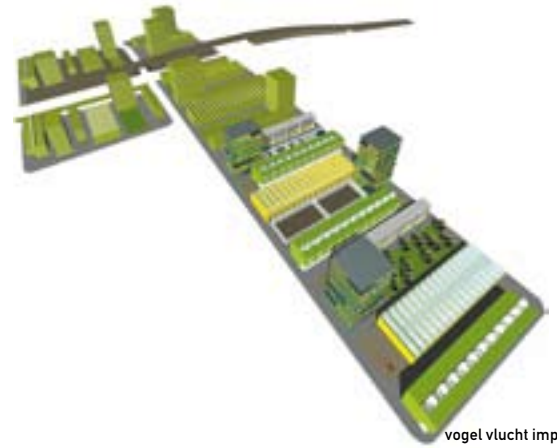
TOREN - casco

SHED - casco

CARGO - casco

vogel vlucht impressie

PPG // Woningen en Kantoor Ramen Gent // BE

project: Prijsvraag woningen en kantoor Ramen Gent, BE
team: Miguel Loos / HUB
opdrachtgever: Parkeerbedrijf Gent
datum: Februari 2000
budget: --
oppervlakte: 11.350 m2

De context van het wedstrijdterrein Ramen laat zich kenmerken door het bouwblok met een randbebouwing, waarbij het lege hart van het blok individueel verkaveld wordt. Het ontwerp voegt zich als gebouw met de schaal van een bouwblok in deze context, maar gaat op een vernieuwende manier om met de leegte.

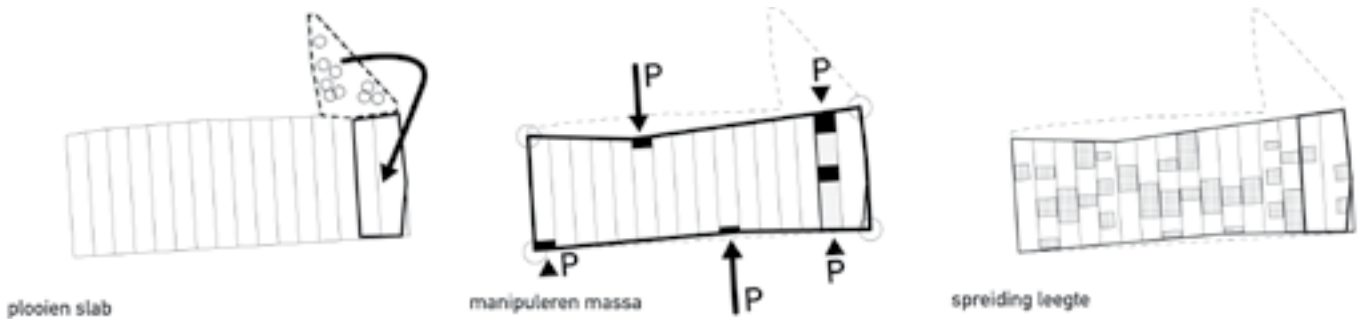
Het gebouw profileert zich als een horizontale slab met hoge dichtheid. Als reactie op de setting van de bestaande kantoorgebouwen plooit de slab zich hier op tot een markante kop. Ook daardoor is het in staat een echte wand te vormen aan het nieuwe plein dat nu nog een ongedefinieerde restruimte is.

De routing rond het gebouw maakt het mogelijk om diversiteit in de ontsluiting van

de diepe kavels te brengen, zo worden verschillende woningtypologieën mogelijk. De gebouwslab werd verder ingevouwen op een aantal belangrijke punten in het circuit opdat alternatieve openbare ruimten ontstaan.

Door de woningscheidende wanden die op het rigide parkeergrid van 5,4 m staan wordt een ultieme vrijheid in de doorsnede mogelijk gemaakt. De split-level organisatie van de parking levert daarbij een extra bijdrage door de verschillende hoogtes die ontstaan op de gelijkvloerse niveaus. Deze plattegronden worden afgeschermd door de geperforeerde massa van de slab. Hierdoor wordt het mogelijk om de nodige intieme ruimten toe te voegen aan de plattegrond.

De slab staat borg voor de privacy van de buitenruimten. Het dak van het gebouw herbergt een verborgen landschap met suburbane kwaliteiten. Een referentie aan volkstuinjes en glasserres, die verborgen tussen de groene dakvegetatie, kwalitatieve buitenruimte toevoegt aan de woningen. De stedelingen vinden hier de kwaliteiten van de groene stadsrand bovenop hun woningen.

AMGA // Vakantiewoning Amsterdam // NL

project: Ontwerp voor een de verbouwing van een appartement tot vakantiewoning in De Jordaan / Amsterdam, NL

ontwerp: Miguel Loos

opdrachtgever: particulier

aannemer: WHD interieurbouw, Amsterdam

datum: 2006

oppervlakte: 35 m²

budget: € 25.000,-

status: opgeleverd

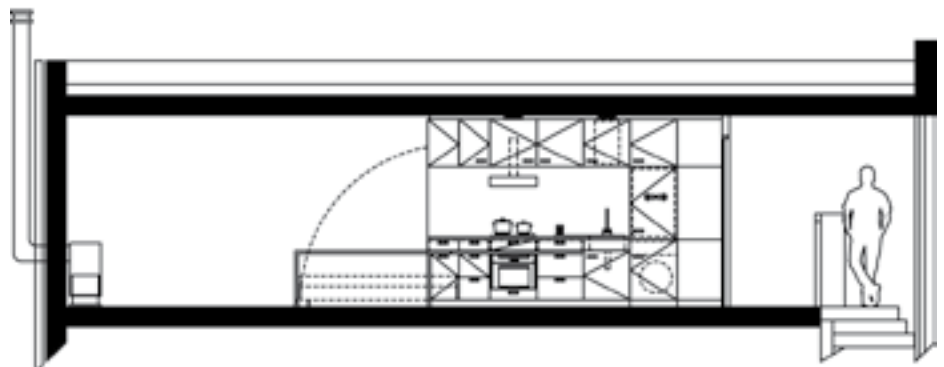
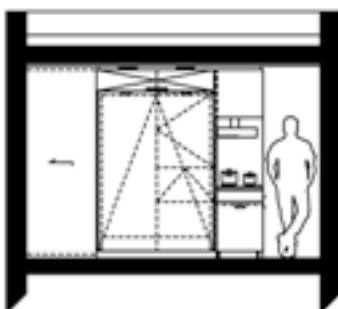
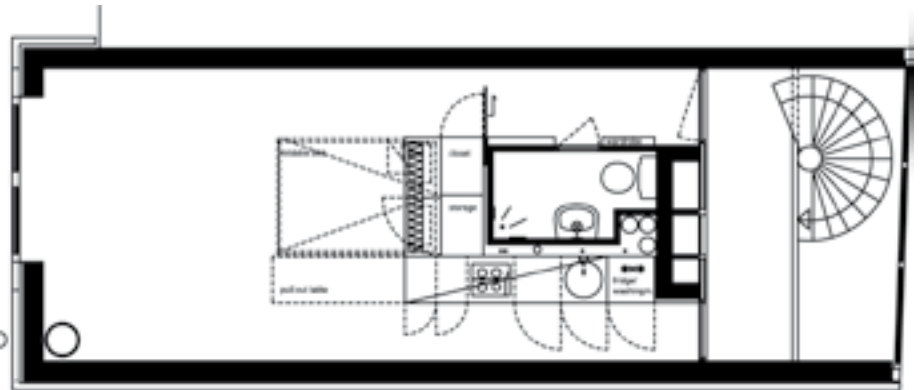
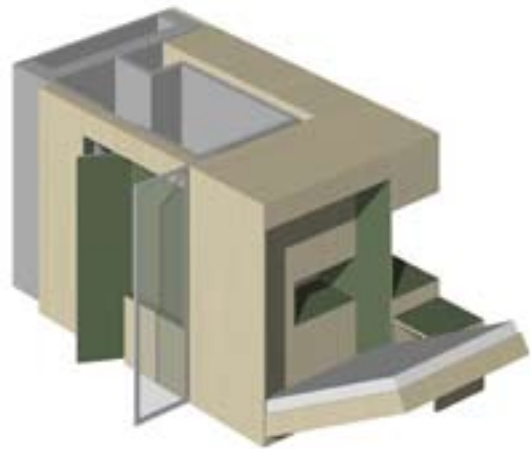
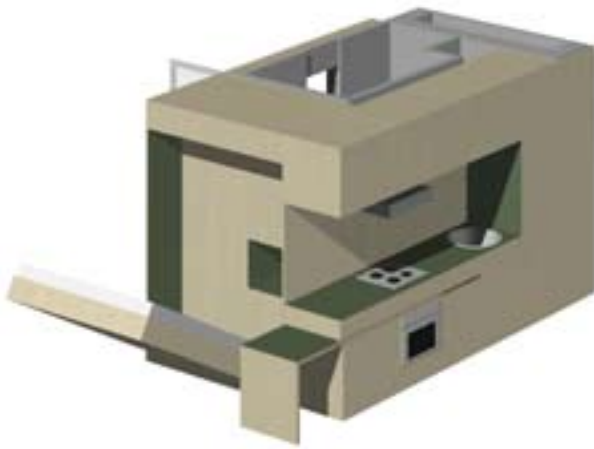
Voor de verbouwing van de eenkamerwoning tot vakantiehuis is er voor gekozen om met een zo compact mogelijke ingreep aan alle wensen van de opdrachtgever te voldoen.

Het multifunctionele meubel is om de al aanwezige sanitaire kern gelegd. Het omvat niet alleen veel bergruimte, ook zijn er de garderobe, de keuken met koelkast en wasdroogcombinatie, het tweepersoonsbed en een eettafel in het meubel opgenomen.

Uitgangsvorm was een simpel volume dat als een tweede schil rond de kern gelegd is. Vervolgens zijn er uit dit houten volume twee happen gehaald voor de garderobe en het keukenaanrecht. Ook zijn er een vouwbed en een linnen opbergvak uit het volume gesneden.

Als laatste ingreep is een eettafel uitgesneden die onder het keukenaanrecht uitgetrokken kan worden. Alle "snijvlakken" zijn met een groene HPL plaat afgewerkt en benadrukken het sculpturale karakter van het meubel.

De rest van het appartement is verder met een lichtgroene linoleum vloer en wit gestuukte wanden afgewerkt. In de gesloten toestand is het meubel zo compact dat dit kleine appartement een verrassend ruime indruk maakt.

BRC // Strandpaviljoen Deining Castricum // NL

project: Verbouwing en interieur van een strandpaviljoen Castricum a.Z., NL
ontwerp: Miguel Loos
medewerkers: Katarina Vranova
opdrachtgever: VOF Zeebad Castricum
datum: 2005
budget: --
oppervlakte: 570 m2

Uitgangspunt voor dit ontwerp zijn voormalige noodopvang ziekenhuis containers. Deze worden nu als strandpaviljoen behuizing elke lente opgebouwd om in het najaar weer in een loods opgeslagen te worden.

Gezien het tijdelijke karakter en de "dat doen we gewoon zelf" aanpak van de eigenaar hebben wij d.m.v. simpele, ruwe en goedkope materialen een eenvoudige verwerking bewerkstelligd. Deze materialen contrasteren met een aantal strategisch ingezette verfijnde elementen.

Binnen zijn de vloer en het meubilair van onbehandeld hout. Het groene wandbehang is voorzien van een verschaalt zeewier motief. Achter in de ruimte plooit zich het witte hoogglansplafond omlaag en definieert de lounge zone. Betonplex kaders rondom de raamopeningen accentueren het uitzicht naar de duinen. Buiten vormen de witte houten planken een neutrale achtergrond voor het bonte strandpubliek.

buitenterras lounge

buitenterras bar

lounge

bar

binnenruimte

GEM // Great Egyptian Museum Cairo // EGY

project: Prijsvraag multifunctioneel Museum, Cairo, Egypte
programma: expositie ruimtes, conservatie laboratorium, magazijn, shops, restaurants, postkantoor, congrescentrum bibliotheek
ontwerp: Miguel Loos / de architectengroep (ism. Daniëlle Huls)
opdrachtgever: Ministerie van Cultuur van de Arab. Rep. van Egypte
datum: Augustus 2002
budget: --
oppervlakte: 10.000 m2

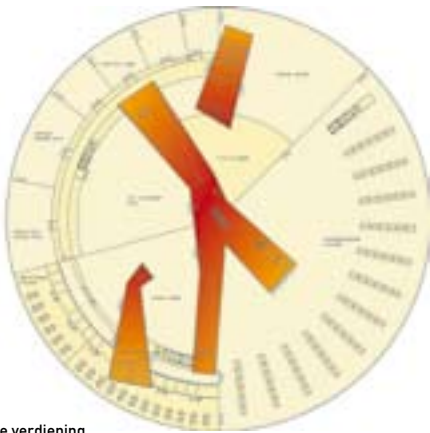
De locatie wordt gekenmerkt door een steile helling als gevolg van het niveauverschil tussen de Nijldelta en het woestijnplateau. Het museum is, evenals de nabij gelegen Piramides van Gizeh, gesitueerd op het hoger gelegen woestijnplateau.

Als de bezoeker het vreemde gebouw nadert blijkt het enkele meters boven de grond te zweven. De schaalloze ronde monoliet heeft een ruw zandkleurig oppervlak geperforeerd door een grote hoeveelheid kleine gaten. In contrast tot dit willekeurige

patroon van ramen, doorbreken een aantal grote gearculeerde sneden de ronde vorm van de monoliet. Twee grote 'stadspoorten', ruime roltrappen en trappen, vormen de toegang tot een enorme ruimte die door het hele gebouw snijdt en dienst doet als het interne ontsluitingsnetwerk voor alle functies van het gehele museum.

Dit stelsel van drukke en bedrijvige straten wordt niet alleen gebruikt door museumbezoekers maar ook door congresgangers, restaurantgasten, flaneurs en personeel. Zoals de gangen in de oude grafmonumenten, graven de straten zich een weg door het gebouw. Op enkele strategische plaatsen, raken ze het oppervlak van het gebouw en wordt de monoliet opengesneden waardoor pleinen, balkons en panoramische ramen ontstaan. De verschillende thematische afdelingen van de tentoonstelling zijn ondergebracht in afzonderlijke 'huizen' die allen toegankelijk zijn vanuit het stelsel van straten.

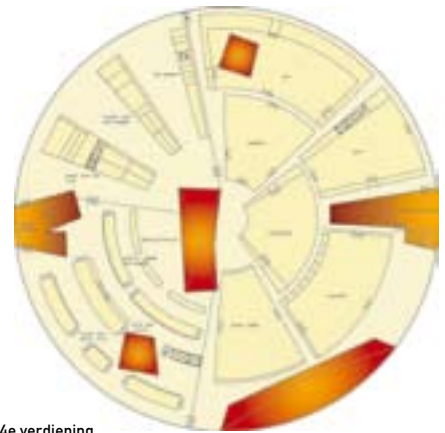
De vanaf buiten gezien anonieme ronde monoliet van steen is van binnen een uitgeholde structuur met quasi-stedelijke kwaliteiten.

1e verdieping

3e verdieping

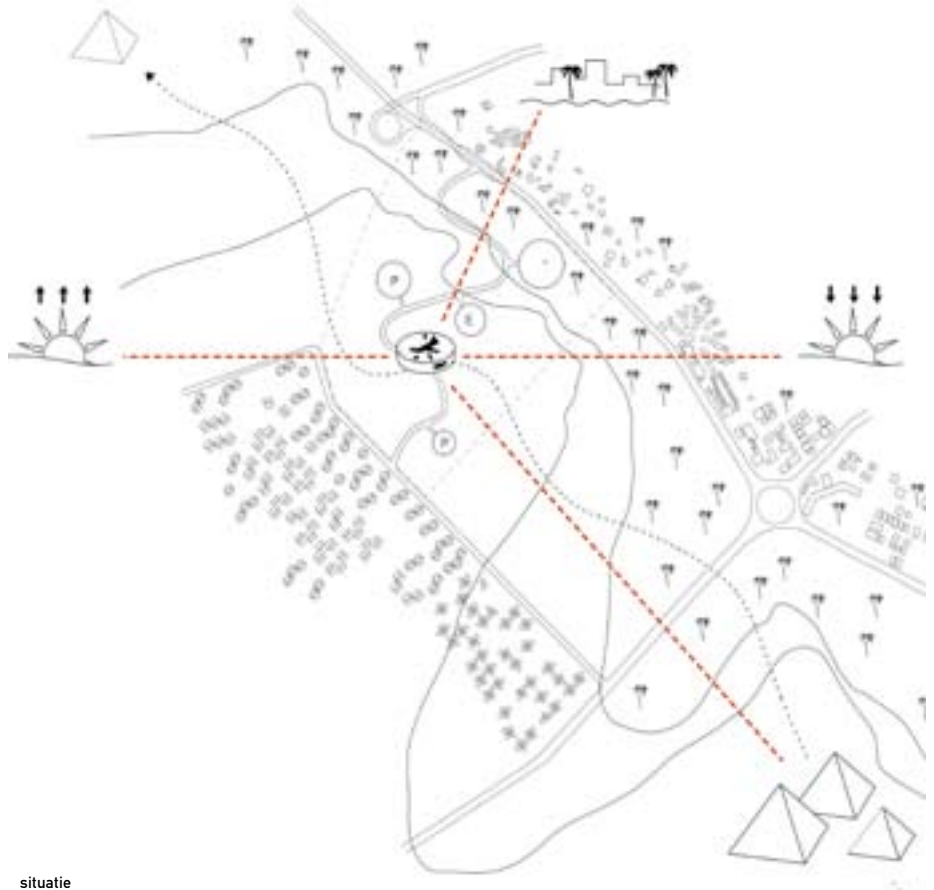

4e verdieping

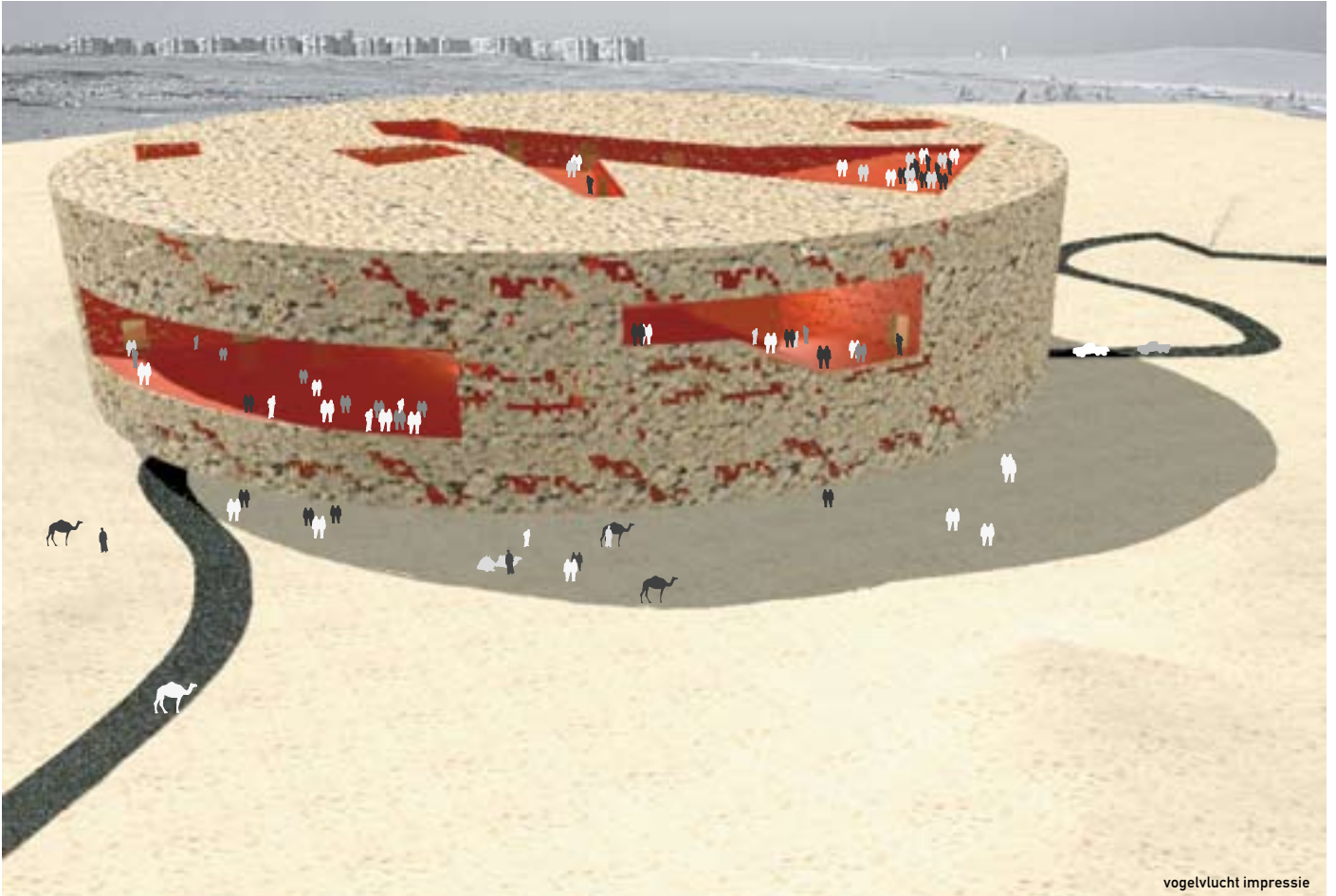
x-ray van de circulatie in het gebouw

doorsneden

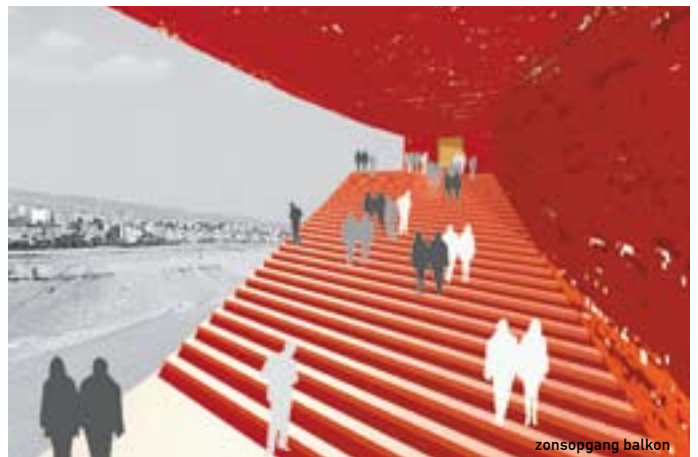
situatie

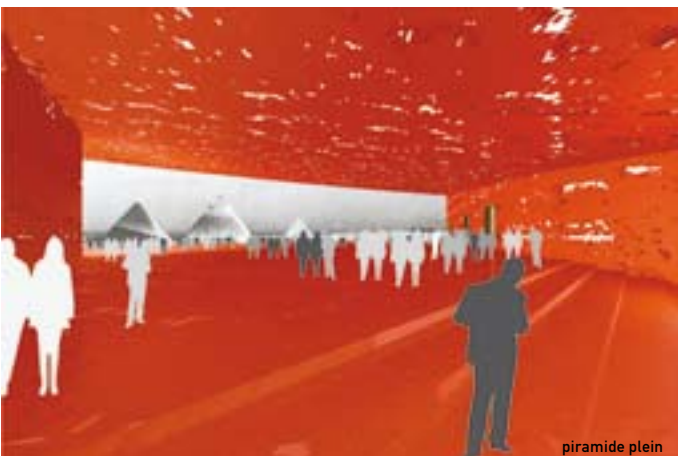
vogelvlucht impressie

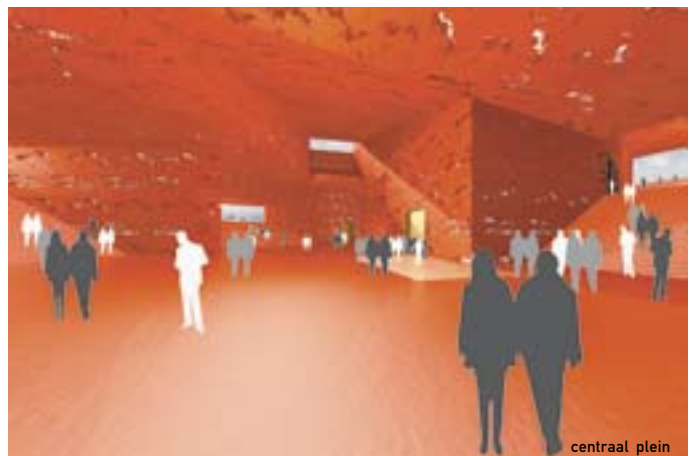
dakterras

zonsopgang balkon

piramide plein

centraal plein

ECB // Europese Centrale Bank Frankfurt // DE

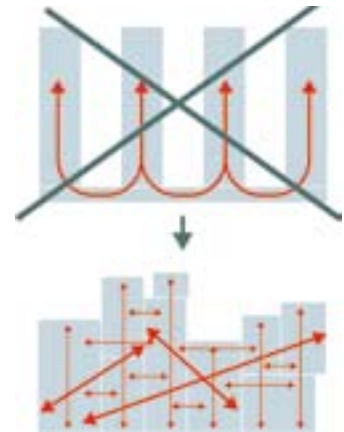
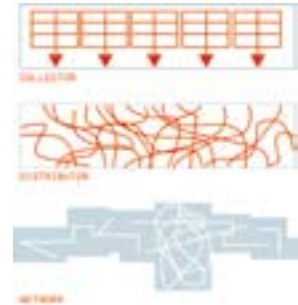
project: Hoofdkantoor voor Europese Centrale Bank in Frankfurt am Main, DE
ontwerp: Miguel Loos / de architectengroep (ism. Dick van Gameren en Danielle Huls)
tuinontwerp: Bureau B+B stedenbouw en landschapsarchitectuur bv
adviseurs: BGS Ingenieure Frankfurt am Main
opdrachtgever: Europese Centrale Bank, Frankfurt am Main
datum: 2003

De toekomstige uitbreiding van de Europese Unie en het toenemende aantal te vervullen taken betekende dat het moment daar was de ECB te voorzien van een nieuw onderkomen, speciaal ontworpen voor de functies van de bank. In 2002 kocht de ECB het terrein van de Grossmarkthalle, dat tientallen jaren heeft gediend als Frankfurt's groothandel voor fruit en groente. De Grossmarkthalle zelf staat op de monumentenlijst.

De Europese Centrale Bank is het hoofdkantoor van een uitbreidend Europese en internationaal financieel netwerk. Het gebouw voor de ECB is daarom niet opgevat als een op zichzelf staand object, maar als een open en niet-hierarchisch netwerk. In plaats van het opleggen van vaste patronen van beweging en communicatie, laat het een vrije en heldere stroming van mensen, data en materiaal toe; het in staat stellen van nieuwe en constant veranderende relaties, confrontaties en associaties.

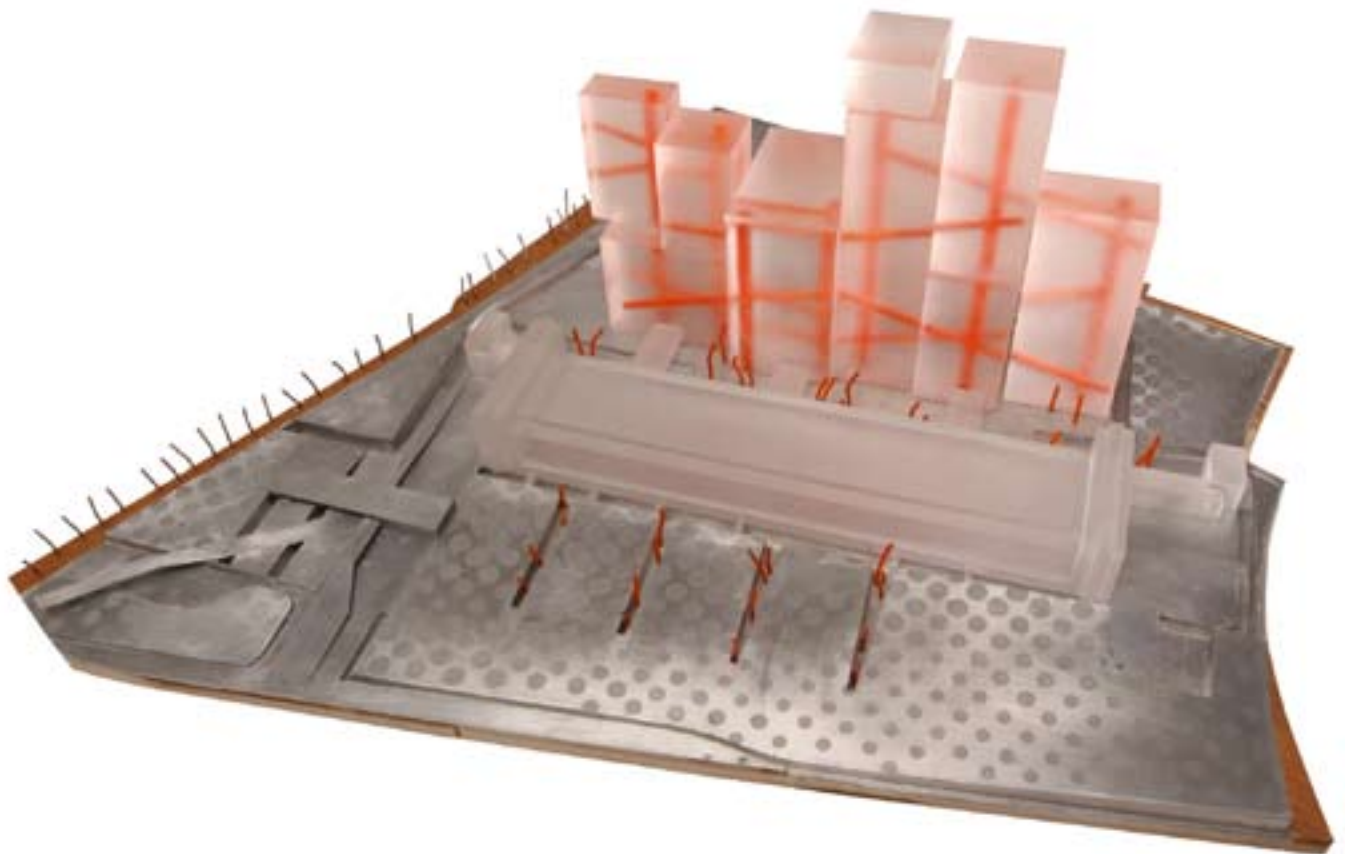
De vorm van het gebouw komt voort uit dit concept. Het is een assemblage van functionele entiteiten in een organisme, wiens verschijning is bepaald door de processen die binnen plaatsenvinden.

Het gebouw is daarom van binnen een krachtige en heldere uitdrukking van de netwerken en van buiten van de relatie tussen de gewaagde en strenge functionele architectuur van de Grossmarkthalle en het omliggende (post-) industrieel gebied. Tegelijkertijd is het landschap van het terrein een open en transparant oppervlak dat de toegankelijkheid en veiligheid reguleert.

flexibele opzet en configuratie

maquette

restaurant in de Grossmarkthalle

foyer onder de grote conferentiezaal

zicht op het hoofdentree

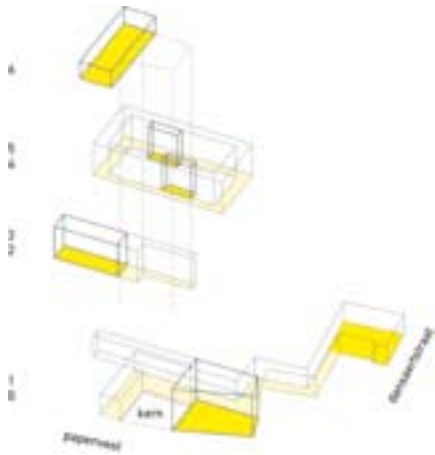
zicht vanuit de rivier Main

EHS // Erasmus Hogeschool RITS Brussel // BE

project: Herontwikkeling van industrieel pand tot deel van hogeschool, Brussel, BE
ontwerp: Miguel Loos / HUB
adviseurs: BAS, BureauBouwtechniek, Daidalos en GL
opdrachtgever: Erasmus Hogeschool, Brussel
datum: 2004
budget: € 3.000.000
oppervlakte: 5.500 m²
status: Wedstrijdprocedure Open Oproep, 2de plaats

Er is een klein budget beschikbaar per vierkante meter (gemiddeld 497,- €/m²). Hierin onderscheiden we 3 niveaus: ruw, basis en extra. Elke ruimte in het programma werd vervolgens in een van deze afwerkingsniveau ondergebracht. Ons streefdoel daarbij was het merendeel van het gebouw van een minimaal afwerkingsniveau te voorzien en dit vervolgens te verbijzonderen met heel specifieke momenten. Daarbij gingen we op zoek naar een opbouw waarbij er nog ruimte is voor gemeenschappelijke plekken, vides en dergelijke. We geloven dat hierdoor een aantrekkelijker eindresultaat wordt bereikt dan wanneer het budget gelijkmatig verdeeld zou worden over het volledige oppervlak. Een kunstinterventie als grafische laag zorgt voor continuïteit en een bijkomende verlevendiging van de verschillende ruimten. Bij het ontwerpen streven wij naar een maximale neutraliteit, gecombineerd met een zeer grote specificiteit. In het geval van het RITS resulteert dit in het behoud van de centrale kern, de keuze voor eenvoudige circulatiepatronen en het inzetten van ruimten die door hun verhoudingen voor meerdere vormen van gebruik geschikt zijn. Daarnaast worden door weloverwogen doorbrekingen van de vloerplaten doorzichten gecreëerd die continuïteit en specificiteit aan het concept verlenen.

De verbouwing van een voormalige praline-fabriek tot hogeschool voor film en theater vraagt om een krachtige aanpak. Meer nog dan in andere scholen vereist deze opleiding een omgeving die maximale vrijheid en werkspirit stimuleert. Daarom kiezen we voor een hoog ateliergehalte waar de invulling in de eerste plaats van de studenten moet komen.

ontsluiting

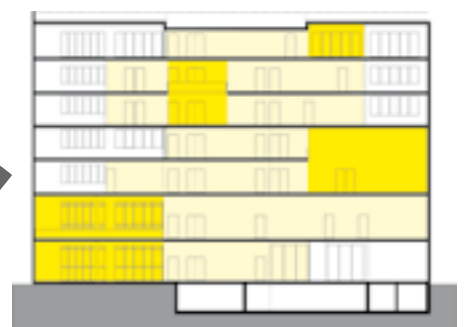
impressie stapeling functies

plattegronden: begane grond, 2de, 4de en 6de verdieping

budget verdeling

vide documentaire cluster

ontmoetingsruimte

vide foyer

OPJ // ODE Paleis van Justitie Amsterdam // NL

project: Advies en schetsontwerp ten behoeve van de selectieprocedure voor de nieuwbouw van het Amsterdamse Paleis van Justitie op Oosterdokseiland

ontwerp: Miguel Loos /HUB

adviseurs: Aaronhson

opdrachtgever: Bouwfonds MAB - O.O.A. cv

datum: 2005

budget: --

oppervlakte: 40.000 m2

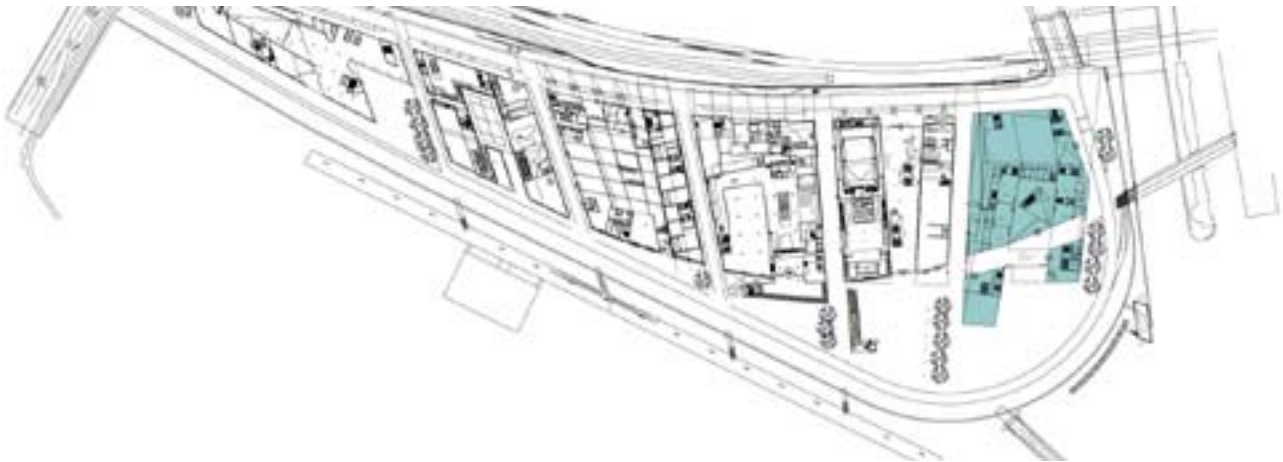
status: Afgerond

Op het Oosterdokseiland heeft HUB in opdracht van Bouwfonds MAB onderzocht hoe deze veeleisende institutie op het kavel van het TPG gebouw een nieuw representatief onderdak kon vinden.

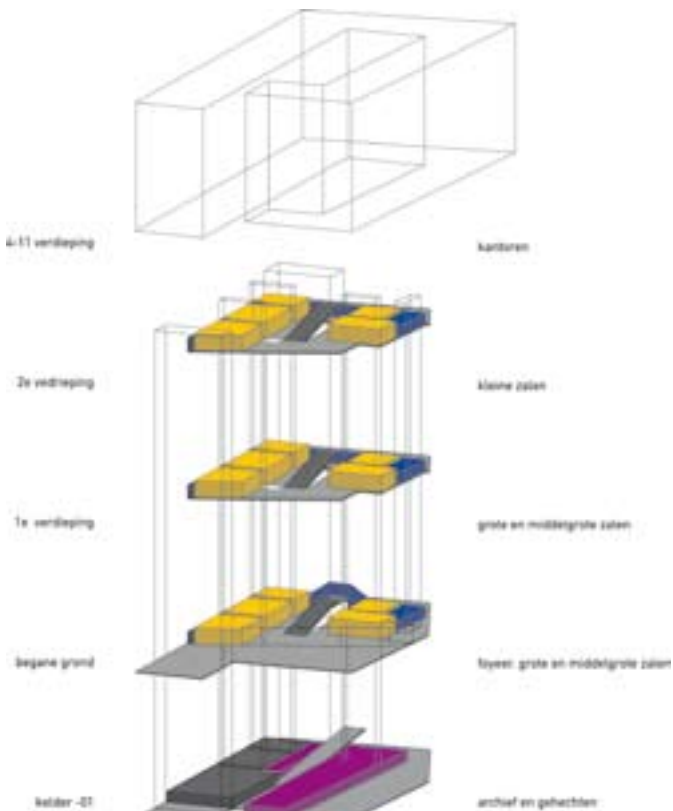
Bij het invullen van het complexe PVE hebben wij voor het bestaande TPG gebouw twee alternatieve modellen uitgewerkt: renovatie of sloop en nieuwbouw. Uitgangspunt voor beide modellen was dat de publieke functies aan de stadskant van het Oosterdok gesitueerd dienden te worden. Door de optimalisatie van een gescheiden routing tussen rechters, gehechten en bezoekers kan bij beide modellen de centrale hal als publiek adres aan de kade fungeren.

Omdat het huidige gebouw in de Grachtengordel van het Amsterdamse Paleis van Justitie niet meer aan de behoeftes voldeed was de RGD op zoek naar nieuwe huisvesting.

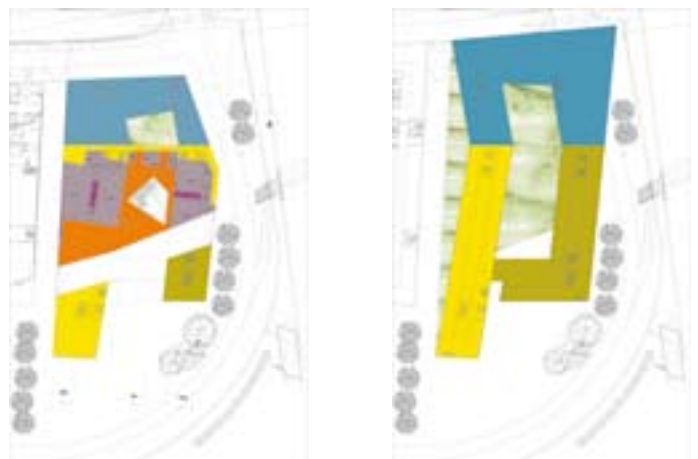
Alleen in de bovenbouw onderscheiden zich de modellen. In het renovatiemodel wordt het verhoudingsgewijs dikke bestaande gebouw voor een betere lichttoetreding van grote vides langs de westgevel voorzien. In het nieuwbouwmodel wordt er een slankere kantoorverdieping voorgesteld. Deze plooit zich langs de westkant naar het hart van het kavel, zodat de afstand naar het tegenoverliggende gebouw geoptimaliseerd wordt.

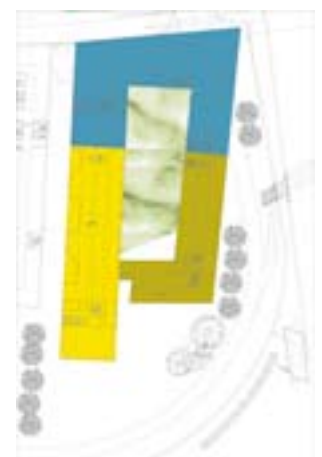
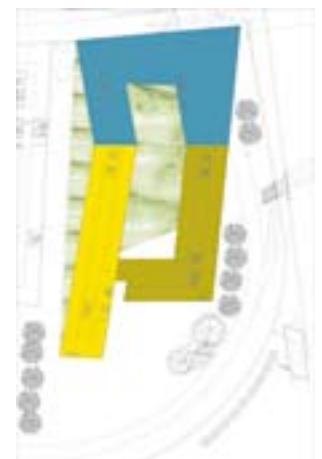
situatie

opbouw gerechtshof

plattegronden gerechtshof renovatie

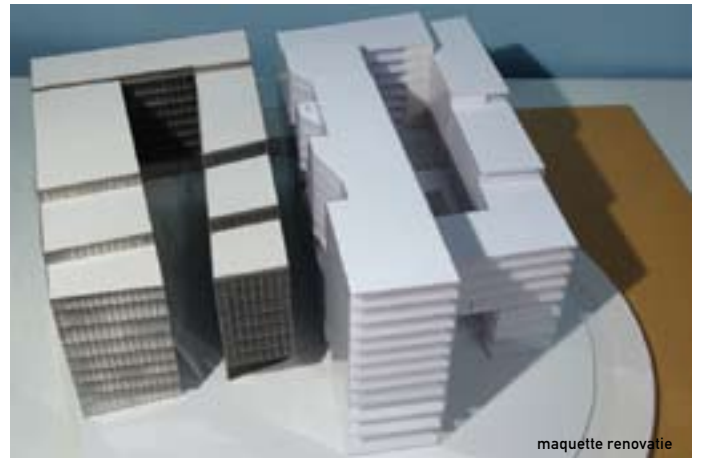
centrale hal

centrale hal

maquette nieuwbouw

maquette renovatie

vogelvlucht impressie nieuwbouw model

vogelvlucht impressie renovatie model

impressie waterfront nieuwbouw model

impressie waterfront renovatie model

VVZ // Verenigingsgebouw Apeldoorn // NL

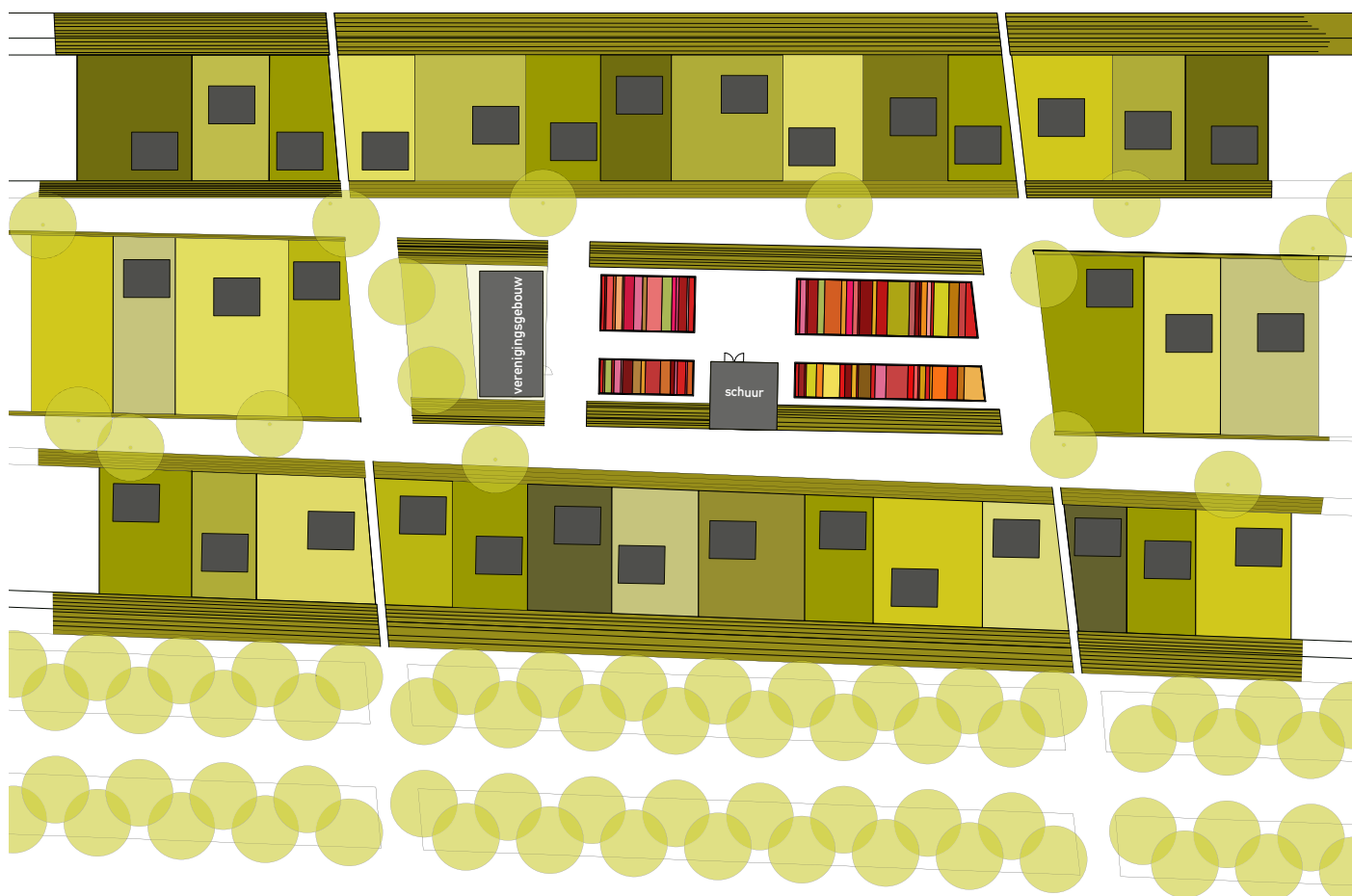
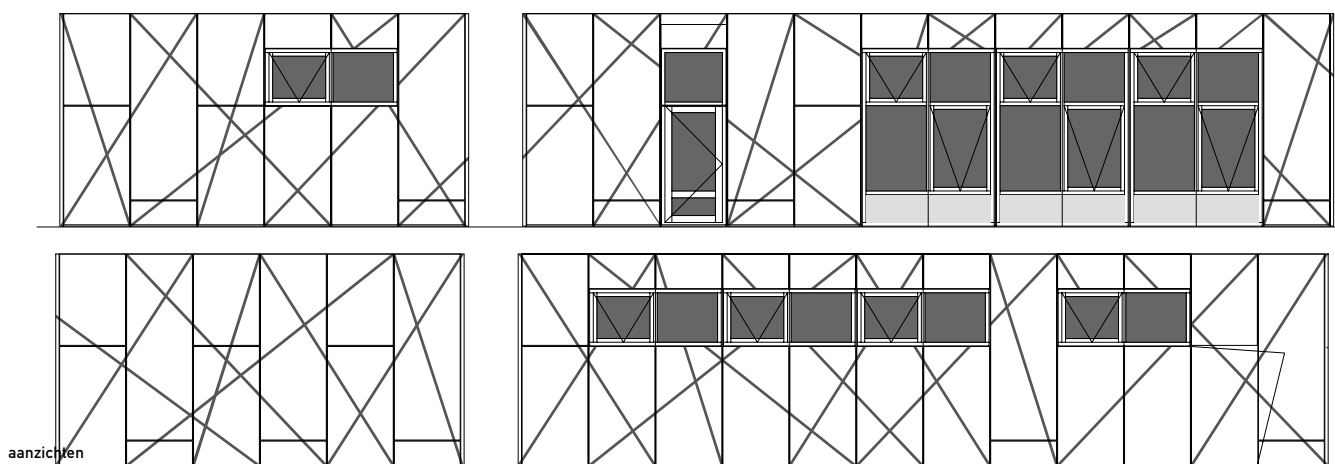
project: Schetsontwerp voor een volkstuinten verenigingsgebouw in Zuidbroek / Apeldoorn, NL
ontwerp: Miguel Loos
opdrachtgever: Gemeente Apeldoorn
datum: 2005-2006
oppervlakte: 113 m2
status: opgeleverd

Door de aanleg van de nieuwbouwwijk Zuidbroek aan de noordoostzijde van Apeldoorn moest een bestaande volkstuintenvereniging geherhuisvest worden. Binnen het nieuwe complex dient nu ook een nieuw verenigingsgebouw bij een collectief centrum komen.

Het verenigingsgebouw en de bijhorende opberglood moest van de gemeente i.v.m. een minimaal budget als prefab constructie bedacht worden.

Er is daarom gekozen voor een simpele houtskeletbouw constructie, die is afgewerkt met een eterniet beplating. Deze is voorzien van een lattenconstructie die het gebouw met een onregelmatig patroon omspant. Deze latten fungeren als steun voor een klim-op beplanting.

Het interieur van het clubgebouw is visueel d.m.v. een grote ruit aan de zuidzijde met het collectieve centrum verbonden en met simpele materialen en duidelijke kleuraccenten afgewerkt.

---

02. PROJECTENLIJST STEDENBOUW

- 2000 > CCG // Prijsvraag European 5 / stedenbouwkundig plan en ontwerp woningen / opp. 28.000m² / ism. HUB / voor Gemeente Groningen / afgerond / 1e prijs Ideeënprijsvraag Royaal Wonen / Groningen, NL
- 2002 > SWD // Stedenbouwkundige visie stadswerven Dordrecht / opp. 5,5 ha / ism. de architectengroep (Daniëlle Huls) / voor Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Dordrecht / afgerond / Dordrecht, NL
- 2003 > WMS // Prijsvraag European 6 / stedenbouw en woningen Morgenstond / ism. de architectengroep (Daniëlle Huls) / afgerond / Den Haag, NL
- 2003 > BOK // Stedenbouwkundige prijsvraag voor de voormalige Universiteitscampus / opp. 350.000m² / ism. de architectengroep (Daniëlle Huls) / voor Stadt Frankfurt, Land Hessen / eervolle vermelding / Frankfurt a.M., D
- 2004 > ZAO // Stedenbouwkundig masterplan voor een vakantie- en recreatiepark met appartementen en recreatieve en commerciële voorzieningen / opp. 560 ha / ism. de architectengroep (Dick van Gameren) / voor ANW Services / SO afgerond / Moscou, RU
- 2004 > AAZ // Stedenbouwkundige studie voormalige ABN-Amro locatie / opp. 30.400m² / ism. de architectengroep (Kees Rijnboutt) / voor Bouwfonds MAB, BPF / afgerond / Zwolle, NL
- 2004- > SLE // Stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan voor voormalig STORK terrein Langeler Erve / ism. de architectengroep (Dick van Gamern) / voor Van Wijnen / ontwerp afgerond / Hengelo, NL
- 2005 > GWG // Stedenbouwkundige studie voor voormalig militair terrein naast Frankfurt Airport / opp. 30 ha / ism. KCAP_ASTOC / voor consortium GWG:
-

Gross&Partner, ING Real Estate Deutschland, Fraport, OFB / studie afgerond / Frankfurt a.M., D

2005 > MOR // Stedenbouwkundige prijsvraag voor entertainment, cultuur- en hotelgebouwen / ism. HUB / voor URBAN SPLASH / afgerond / Morcambe, UK

2007 > WZSM // Stedenbouwkundige prijsvraag voor een nieuw woonwijk met kantoren en voorzieningen / ism. process yellow / voor Stadtwerke en Landeshauptstadt München / afgerond / München, DE

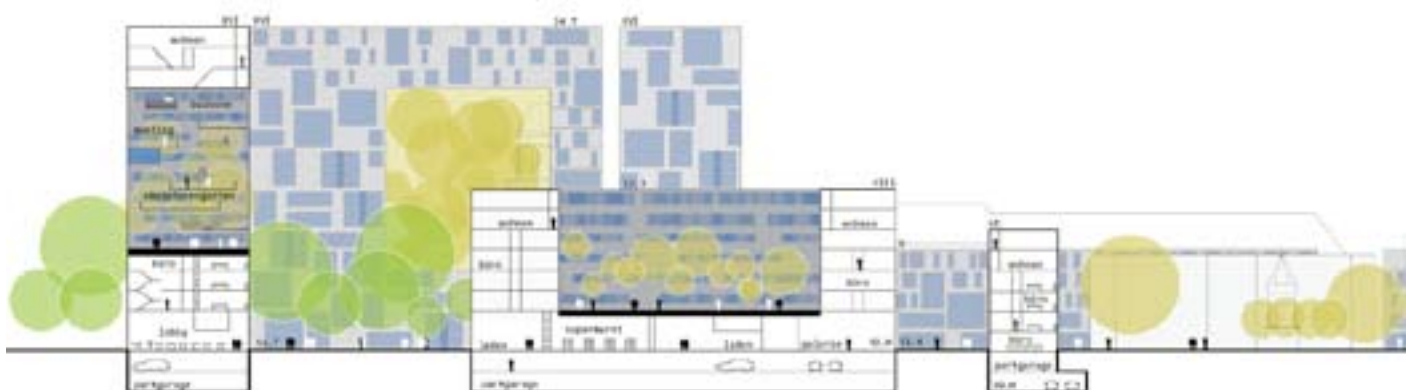
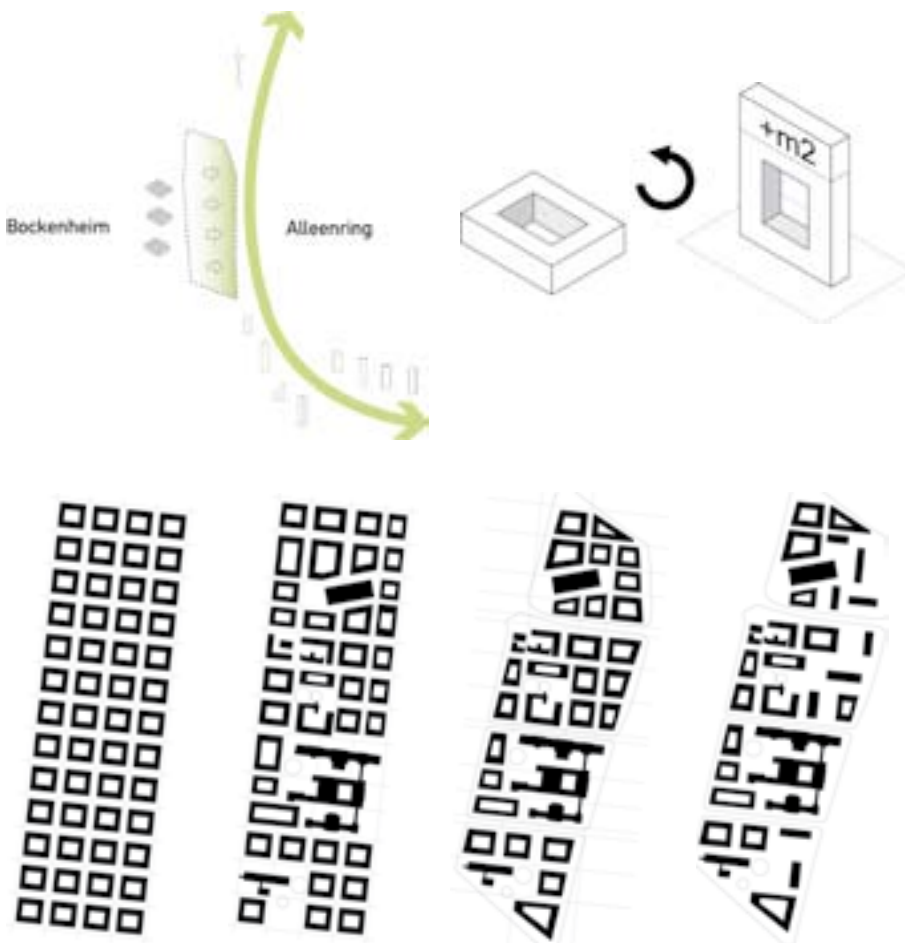
CBF // Campus Bockenheimer Frankfurt // DE

project: Stedenbouwkundige prijsvraag voor de voormalige universiteitscampus, Frankfurt am Main, DE
ontwerp: Miguel Loos / de architectengroep (ism. Danielle Huls)
opdrachtgever: Stadt Frankfurt, Land Hessen
datum: Februari 2003
budget: --
oppervlakte: 350.000 m² (70% kantoren, 30% woningen)
status: Prijsvraag afgerond, eervolle vermelding

kenheim en de prominente gebouwen langs de Senckenberganlage. De hoogte van de bouwblokken is aangepast aan de omliggende bebouwing en is derhalve laag in het westen. Om een overgang te creëren zal de dichte structuur van de bouwblokken met een binnenhof transformeren in een open netwerk van solitaire gebouwen aan de oostzijde van het gebied. Deze solitaires worden gecreëerd door de bouwblokken met binnenhof 90° te draaien wat resulteert in "courtyard towers" met hangende tuinen die het "Kerngebiet Bockenheimer" zullen voorzien van een nieuwe prominente skyline.

Het "Kerngebiet Bockenheimer" is een universiteitscampus met een zeer eigen karakter. Het is gelegen aan de rand van het stadscentrum van Frankfurt tussen het woongebied Bockenheimer en de Senckenberganlage. In de komende jaren zal de universiteit naar elders verhuizen en zal de campus geleidelijk zijn functie verliezen. De opeenvolgende stadia van deze ontwikkeling zijn echter nog niet te voorzien. Het stedelijke plan beoogt het creëren van een onafhankelijke structuur voor het gebied om zodoende een overgang mogelijk te maken tussen de kleine schaal van Boc-

Deze duidelijk herkenbare structuur zal gesitueerd worden op de bestaande campus en zal een grote diversiteit aan kaveltypes creëren. Bij aanvang is er geen sprake van een tabula rasa, maar de bestaande gebouw- en groenstructuur zal zo veel mogelijk geïntegreerd worden. De gebouwen zullen ingebed worden in een continuerende publieke ruimte die het gehele gebied zal verenigen en karakteriseren. Het resultaat is een nieuwe stadswijk met een duidelijke identiteit, die zowel stedelijke kwaliteiten als het campusachtige karakter combineert.

ZAO // Vakantiepark Astrestovo Moscou // RU

project: Stedenbouwkundig Masterplan voor Astrestovo, Moscou, RU
ontwerp: Miguel Loos / de architectengroep (ism. Dick van Gameren)
opdrachtgever: ANW Services, Moscou
datum: Januari 2004 -
budget: --
oppervlakte: ca 560 ha

Het projectgebied ligt ca. 40 minuten rijden van Moskou en is een van de vele braak liggende landbouwkolchozen rond de Russische hoofdstad. Er is sprake van een versnipperd gebied door diep ingesneden beekdalen en bestaande bebouwing. De zes deelgebieden hebben samen een grootte van bijna 600 hectare.

Aangetrokken door de hoogteverschillen in het landschap vindt men hier een groot aantal wintersportvoorzieningen. Karakteristiek voor deze regio is het groeiend aantal particuliere zomer- en vakantiehuusjes van de hoofdstedelingen. Dit proces verloopt echter volstrekt stuurloos en leidt tot een dramatische suburbanisering van het landschap.

Dit is een van de eerste stedenbouwkundige projecten van deze aard in het na-communistische Rusland. De ontwikkelingsmaatschappij van de voormalige kolchoz wil de trend naar meer recreatiehuusjes volgen en de anarchie verbreken met een helder masterplan. Naast datsja's en vakantiehuusjes moeten er ook huurwoningen en nieuwe voorzieningen komen.

In deze eerste onderzoeksfase zijn er een drietal alternatieve concepten verkend. Vooral verschillende verhoudingen van bebouwde en onbebouwde gebieden zijn uitgewerkt en met elkaar vergeleken. De modellen verschillen vooral op niveau van verdichting, terwijl het aantal woonunits (ca. 4/ha) constant werd gehouden.

Het model "grid en axes" is gebaseerd op een neutraal raster waar een aantal groenverbindingen doorheen zijn gelegd. In het model "enclaves" is de bebouwing geconcentreerd in een aantal clusters welke als een soort ijsschollen in het landschap liggen. In het "parkway" model is alle bebouwing langs kleine, in de bossen verdwijnende straatjes gelegd die ieder aan een grote boulevard zijn aangesloten.

In de nu volgende fases wordt een synthese uit deze modellen tot een definitieve masterplan uitgewerkt.

model grid

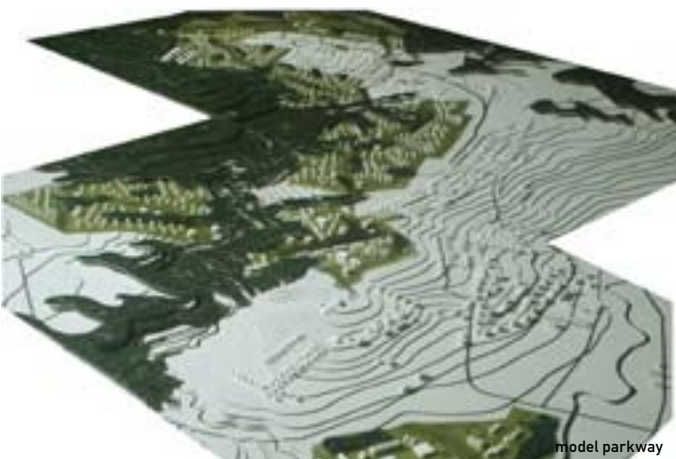
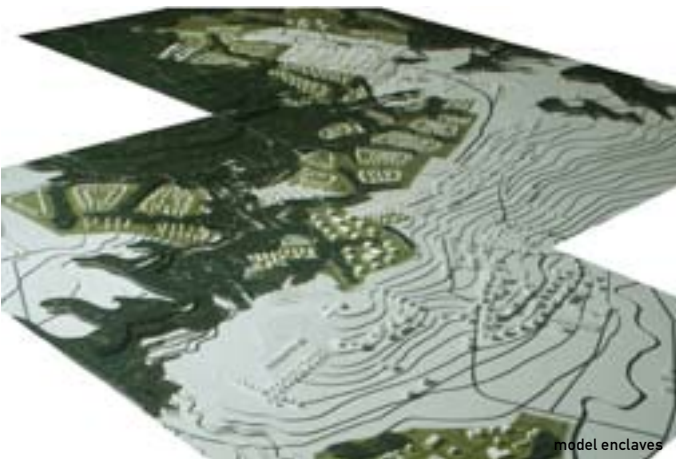
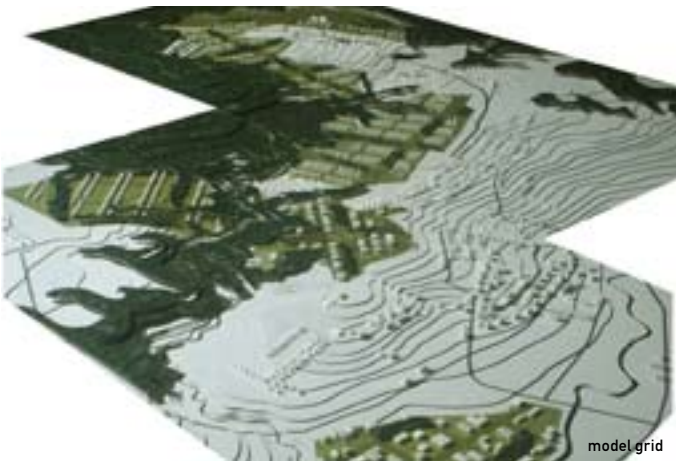
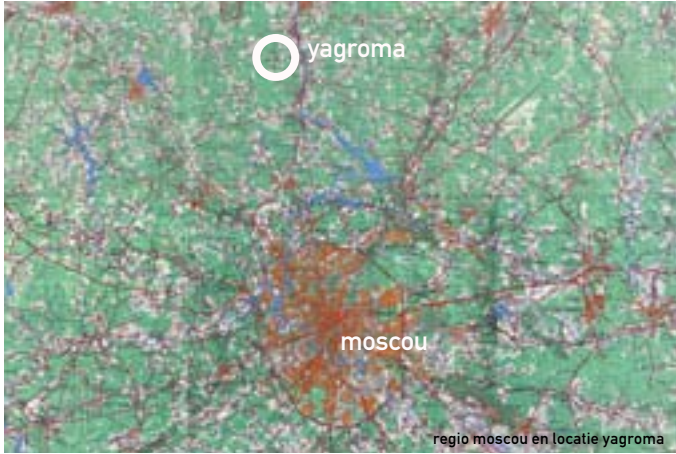

model enclaves

model parkway

AAZ // Masterplan ABN-AMRO Zwolle // NL

project: Stedenbouwkundig Masterplan voor de ABN-AMRO locatie Zwolle, NL
team: Miguel Loos / de architectengroep (ism. Kees Rijnboutt)
opdrachtgever: Bouwfonds - MAB, BPF Bouwinvest bv
datum: Januari 2004 -
budget: --
oppervlakte: 10.000 m2 grondgebonden woningen, 4.400 m2 appartementen, 11.000 m2 kantoren, 5.000 m2 parkeergarage
status: on hold

Het voormalige ABN-AMRO terrein ligt enerzijds prominent aan de snelweg van Zwolle, anderzijds sluit het aan op een kleinschalige woonbuurt. Het doel van deze studie was het programma van eisen (twee- tot vier-onder-een-kappers, appartementen en een nieuw kantorencomplex) optimaal in deze context in te passen.

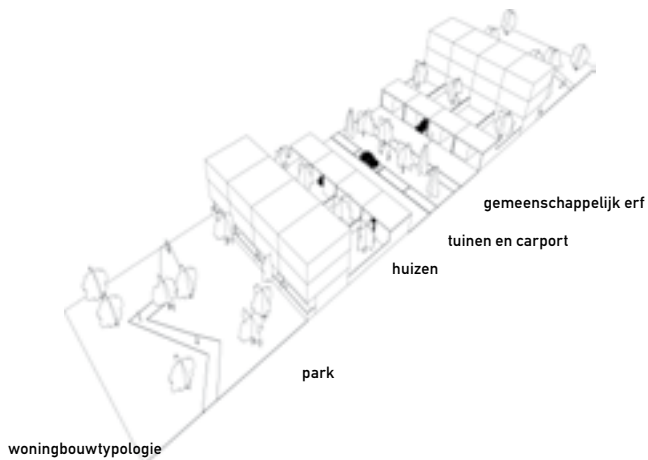
Uitgangspunt voor het ontwerp is het vermengen van park en woningbouw. De klassieke

rijtjeshuizentypologie met auto in de voortuin en berging in de achtertuin wordt echter omgekeerd. De normaal gesproken veronachtzaamde elementen, schutting, carport en berging, zijn zo onderdeel van het ontwerp.

Zij vormen de aansluiting naar de straat waardoor het huis naar het park opschuift. Het gevolg hiervan is dat een enkel huis twee buitenruimtes heeft: een intieme tuin en een loggia aan het park. Een verdere afwijking van de conventionele suburbane opzet is het verbreden van het straatprofiel tot een collectief erf.

Het resterende appartementen- en kantoorprogramma wordt in twee torens gehuisvest. Deze "koppen" beëindigen de woonbebouwing en vormen een tweetal landmarks aan de afslag.

De plinten met parkeergarages en entreefoyers werken als overgang tussen de grootschalige bebouwing langs de snelweg en het kleinschalige woonmilieu. Ook bij de torens is het park doorgezet om de ruimtelijke continuïteit van de groenzone te waarborgen.

torens langs de snelweg

vermenging van park en nieuwbouwzone

SLE // Langler Erve Hengelo // NL

project: stedenbouwkundig plan Langler Erve
ontwerp: Miguel Loos / de architectengroep (ism. Dick van Gameren)
opdrachtgever: Van Wijnen bv
datum: 2004-2006
status: masterplan afgerond

het ontwerp gezet: de bestaande industriemonumenten (pijpenburgerij, bontweverij) worden als identiteitsdragers in het plan behouden. Langs deze gebouwen wordt de publieke ruimte voorzien van een klein plein.

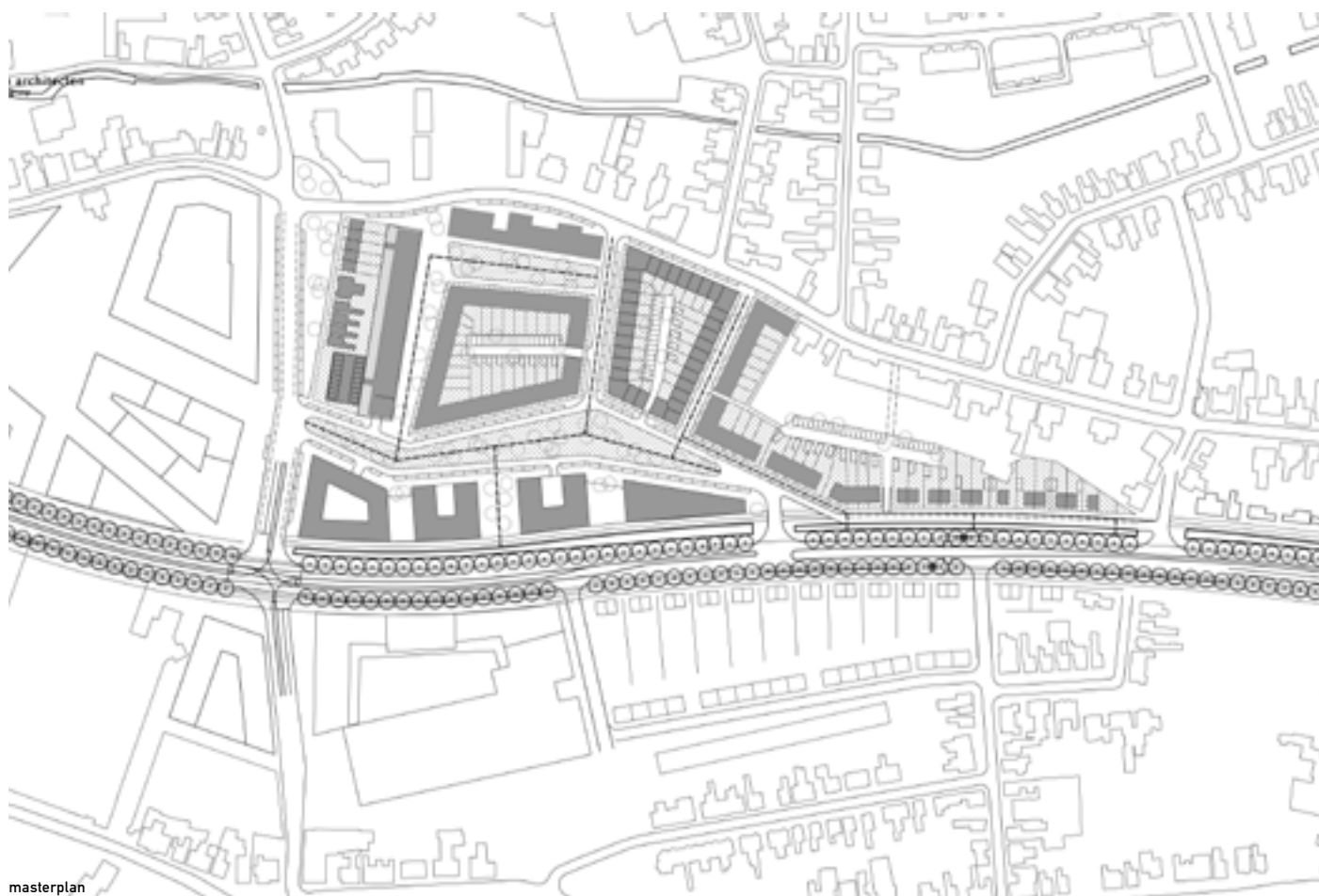
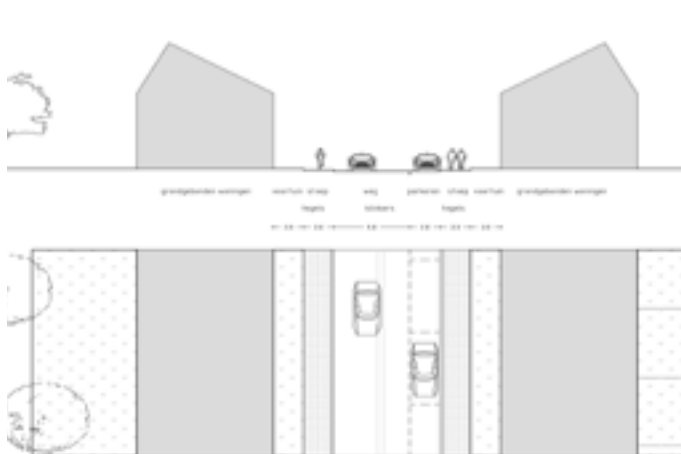
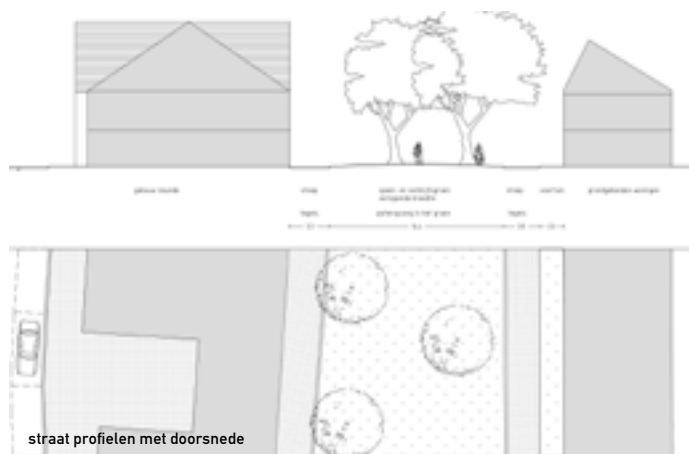
De eengezinswoningen worden in meerdere kleine clusters met binnenhof samengevat. De twee-onder-een-kappers en de appartementengebouwen worden in oplopende schaal langs de hoofdontsluiting richting stadcentrum gelegd. Tussen deze strook en de eengezinswoningen wordt de publieke ruimte van een groenzone voorzien.

De straatprofielen kennen ondanks de grote dichtheid een ruim profiel. Door het onderbrengen van veel parkeren in de appartementenblokken en onder de pijpenburgerij is de openbare ruimte met minder met geparkeerde auto's belast.

Het resultaat is een gevarieerde maar rustige woonomgeving die een vertaalslag van een traditionele naar een hedendaagse tuinstad maakt.

Het projectgebied bevindt zich ten zuiden van het stadshart van Hengelo. Op het voormalig STORK terrein vindt een grootschalige herontwikkeling plaats. Het hart van Zuid. Een onderdeel van deze ontwikkeling is het gebied Langler Erve. In de nabije buurt bevindt zich het Lansink, een van de eerste en zeker ook een van de mooiste tuindorpen van Nederland.

Om aan te kunnen sluiten aan deze woonomgeving hebben wij een aantal stappen in

MOR // Morecambe Central Promenade Site // UK

project: Stedenbouwkundige internationale competitie, Morecambe, Lancashire, UK
ontwerp: Miguel Loos / HUB
opdrachtgever: Urban Splash, Morecambe council
datum: November 2005
budget: --
oppervlakte: 7,5 ha

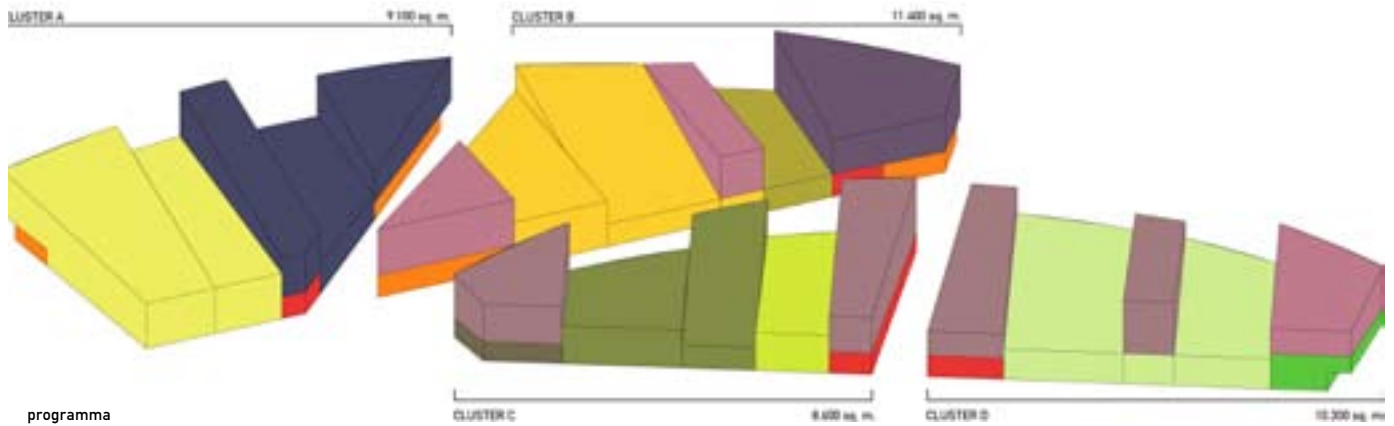
Ons ontwerp oogt de unieke kwaliteit van de locatie met een goed doormengt programma van wonen, werken en recreëren te versterken. Daarbij worden drie kavels geïntroduceert die vanuit diverse zichtlijnen langs het waterfront bepaald worden.

Binnen deze kavels kunnen de verschillende functies zoals wonen, spa, hotel, casino, museum e.d. flexibel naast of aan elkaar tot clusters gekoppeld worden. De flexibiliteit in verkaveling staat hierbij garant voor een goed faseerbare ontwikkeling.

In het hart van deze nieuwe recreatieve buurt ligt een groen parkje wat tevens als voorplein van het bestaande net gerenoveerd modernistisch hotel fungeert. Langs de waterkant is er een brede "broadwalk" aangelegd die uitnodigt om te flaneren langs de nieuwe winkeltjes en restaurants die over de baai uitkijken.

De uitgesproken zigzag daklijnen van de clusters vormen een markant silhouet langs de kust van Morecambe baai en zorgt zo voor een nieuw imago, w zonder de oorspronkelijke schaal van de oeverbebouwing te negeren.

In de laatste jaren is de charme van het in de 19e eeuw zo populaire badplaatsje Morecambe aan de westkust van Engeland weer ontdekt. De ontwikkelingsmaatschappij URBAN SPLASH heeft daarom samen met RIBA een prijsvraag uitgeschreven voor de herontwikkeling van een deel van Morecambes' waterfront.

impressione vogelvlucht

impressione promenade

impressione museum

impressione strand

impressione plaza

GWG // Gateway Gardens Frankfurt // DE

project: Stedenbouwkundig plan voor een kantorenpark, ontwerp van een conferentie/kantorencollocatie, Frankfurt am Main, D
ontwerp: Miguel Loos ism. ASTOC
commissie: Konsortium Gateway Gardens
datum: 2005 -
budget: --
oppervlakte: 35 ha
status: Studie afgerond

steenworp afstand van de hoofdterminals van Rhein Main Airport.

Doel van deze studie in opdracht van het consortium was het onderzoeken van de stedenbouwkundige en programmatische potenties van deze locatie. Er moesten hoofdzakelijk kantoor, hotel, retail, logistieke en expo functies op deze unieke airportlocatie gehuisvest worden. Op basis van het liggende bestemmingsplan en de geprojecteerde wegenstructuur is onderzocht hoe de bebouwingszones het best ingevuld konden worden. Hierbij is in het ontwerp de focus gericht op een flexibele kavelstructuur die verschillend grote gebouwtypes rond kleinere clusters groepeerd.

Het vliegveld van Frankfurt am Main had tot begin 2006 naast zijn civiele functie nog een duidelijke militaire karakter door de aanwezigheid van de Amerikaanse luchtmacht. Nu deze de militaire luchtbasis in Frankfurt opgeven is, komt veel terrein rond het vliegveld vrij.

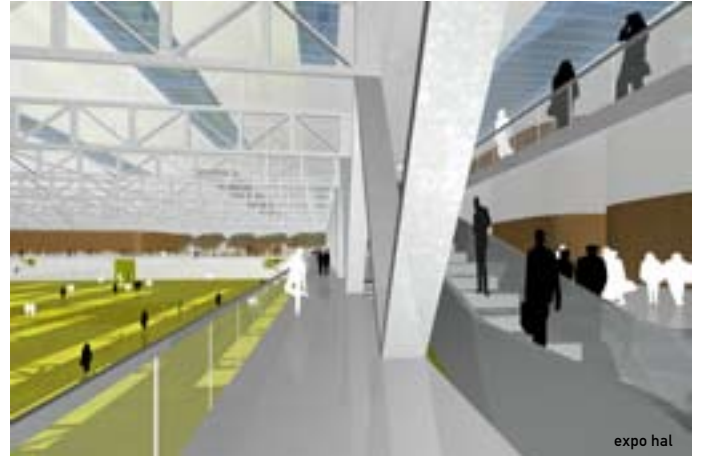
Voorzien van een gemeenschappelijke parkeergarage en een centrale tuin zijn deze clusters in staat om duidelijke adressen voor de verschillende architecturen te vormen. Tussen de clusters wordt het bestaande bos als groen netwerk gehandhaafd en met een centraal park verbonden. Afsluitend is er ook nog een kavel bouwkundig onderzocht waarbij een expo een hotel en een museum tot een symbiotisch complex samengevoegd zijn.

Het deelgebied met de voormalige kazernes is door het consortium Gateway Gardens opgekocht. Ingebonden door snelweglichamen schuilt hier een parkachtige campus op

concept en doorsneden

maquette masterplan

WZSM // Campus Laim Muenchen // DE

project: Stedenbouwkundige prijsvraag voor een voormalige tramremise, München, DE
ontwerp: LOOS ARCHITECTS ism. process yellow, Berlin
opdrachtgever: Stadtwerke / Landeshauptstadt München
datum: November 2007
oppervlakte: 43.740 m²
programma: 38.500m² woningbouw, 16.500m² kantoren, 13.500m² park
status: Prijsvraag afgerond

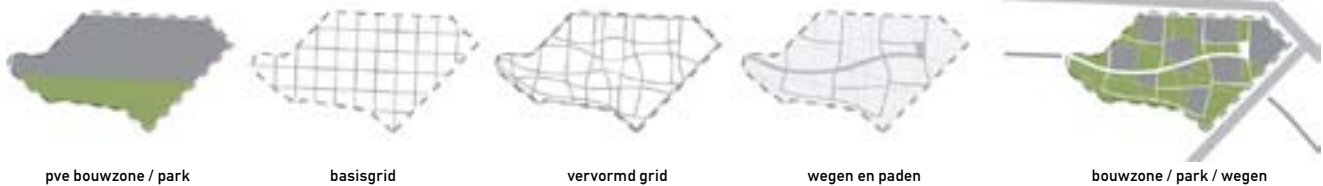
Het terrein van een voormalige tramremise ligt in een stedenbouwkundig gefragmenteerde omgeving. Deze omvat onder meer volkstuincomplexen, voor- en naoorlogse woningbouw, bedrijventerreinen en zelfs wolkenkrabbers. In ons voorstel voegen wij aan dit patchwork een nieuw element toe: een campuspark met losse woonblokken. Vertrekpunt is een open structuur met goed faseerbare en autonome gebouwen met ca. 50 woonunits en ondergrondse parkeergarage. Het vervormde raster bestaand uit groene eilanden, ontsluitingsweg en voetpaden verbindt het park en bouwkevels

op een speelse manier met zijn grootschaliger context.

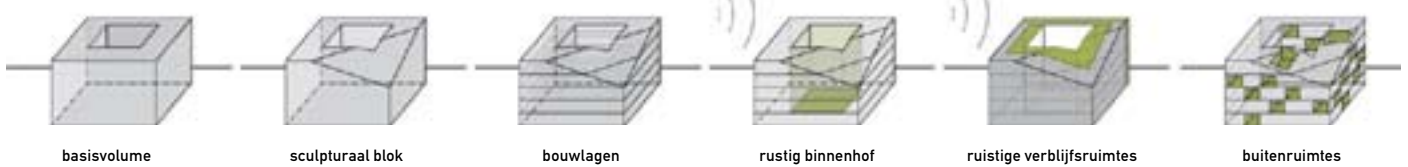
De zeven in noord-zuid richting georiënteerde blokken zijn ten opzichte van elkaar licht verschoven en omsluiten naar het binnengebied kleinschalige tussenruimtes. Hierdoor komen de blokken echt in het park te liggen, om zo de woningen hierop maximaal te kunnen oriënteren. De daken van de blokken worden gedeeltelijk schuin afgesneden, zodat de binnentuinen optimaal voorzien zijn van zonlicht. Hierdoor ontstaat tevens een kenmerkende silhouet met een duidelijke samenhang tussen de blokken.

Voor de woonblokken geldt dat alle belangrijke verblijfsruimtes van de woningen ook aan een rustige binnentuin moeten liggen. Alle woningen hebben riante balkons of dakterrassen die naar het park georiënteerd zijn. Achter geluidsbelaste gevels worden voornamelijk secundaire kamers, zoals keukens en badkamers, geplaatst. Het kantorenblok met supermarkt is op de noordoostelijke hoek van het gebied geplaatst en is het verbindende scharnier tussen het drukke metrostation en de rust in het park. Ondanks de afwijkende typologie en gevelbehandeling is ook dit blok door zijn sculpturale dakvorm onderdeel van de gehele ruimtelijke compositie.

concept openbare ruimte

concept gebouwen

doorsnede oost west

maquette

type plattegronden

impressie park

impressie kruispunt

COLOFON // Portfolio //

---

layout: Miguel Loos / Tamara Hopman
redactie: Miguel Loos / Tamara Hopman / Anneke Bokern
teksten: Miguel Loos / Anneke Bokern
foto's: Allard van der Hoek / Miguel Loos
datum: Januari 2008

STCETIHCRA 200J

PORTFOLIO